

KAJ SE PLETE ZA KULISAMI PETROLEJSKIH KONCERNOV

Oba naftovoda še v zraku

Konkurenčna borba ENI: zahodni petrolejski koncern

Vprašanje napeljuje naftovod iz Trsta na Dunaj ali iz Trsta v München na Bavorskem, je sporečilo ministrstva za trgovino in industrijo o predugu velikih petrolejskih družb za zgraditve naftovoda severni in južni. Vprašanje napeljuje naftovod iz Trsta na Dunaj ali iz Trsta v München na Bavorskem, je sporečilo ministrstva za trgovino in industrijo o predugu velikih petrolejskih družb za zgraditve naftovoda severni in južni. Vprašanje napeljuje naftovod iz Trsta na Dunaj ali iz Trsta v München na Bavorskem, je sporečilo ministrstva za trgovino in industrijo o predugu velikih petrolejskih družb za zgraditve naftovoda severni in južni.

ZAMANJŠEJO PARTNERJA

Bavarski minister za gospodarstvo Schedel, ki je bil prijatelj rajnega predsednika ENI Matteia, podpira v tem pogledu ENI, toda doslej ENI ni našla takega partnerja. Med družbo ENI in družbo Standard Oil obstajajo sicer dobri odnosi, toda ENI kljub temu ni mogla pridobiti Eise za tako sodelovanje. Verjetno so zahodne družbe prišle na dan z načrtom za graditve naftovoda s Severnega Jadrana do Münchena prav zato, da bi ustanovi ENI pokazale, da je ne upostevajo še tako, da bi bile pripravljene sodelovati z njo pri izvedbi takega načrta.

NESPORAZUM MED ENI IN PETROLEJSKIMI KONCERNI

Zahodni petrolejski koncerni niso hoteli sodelovati pri graditvi naftovoda Genova-Ingolstadt, glede katerega so nastajale velike težave pri speljavi čez Alpe. Tako je ENI našla na velike težave v Švici, speljavi naftovoda se je uprl kar ton Bern ter so morali naftovod prestati na črto San Bernardino-Ticino. Še pred tremi meseci so morali zopet ubrati drug smer in se odločiti za Spuegenpass, ker se niso mogli zrediti s ticinskimi oblastmi. Verjetno se bo dograditve naftovoda, ki bi moral priti ob ratovati že konec tega leta, morala zopet odložiti.

NAFTOVOD MARSEILLE-KARLSRUHE NE ZADOSTUJE

Ceprav po listih že delj časa razpravljajo o naftovodu v Srednjo Evropo, je predlog osmih petrolejskih družb za zgraditve naftovoda s Sredozemlja na Bavorsko presenetil. Ni pa presenetilo obvestilo, da ne bo zmožljivost južno-evropskega naftovoda od Marsella do Karlsruheja (33 milijonov ton) popolnoma izrpana v kratkem času. Ta naftovod bi v skrajnem primeru lahko dovažal 40 milijonov ton surove nafte. Če upoštevamo zmožljivost petrolejskih distilnic v gradnji in narasajočo povpraševanje po petrolejskih proizvodih, potem lahko sklepamo, da bo treba najkasneje v letih 1968 do 1970 zgraditi nov naftovod.

Doslej je prevladovalo mnenje, da bi vstrel s sedanjim naftovodom Marseille - Karlsruhe, ki ga podaljšali do Ingolstadta, zgradili še drug naftovod. Samo Bavarska bi potrebovala 15 do 20 milijonov ton na leto in temu primerno bi lahko povečali tudi zmožljivost podaljška od Karlsruheja do Ingolstadta, ki teče ob Renu in Donavi.

Glede vprašanja speljave drugega naftovoda vzporedno s sedanjim med Marseilleom in mestom Karlsruhe se petrolejske družbe še niso povsem odločile, vendar govorijo danes že javno o speljavi novega naftovoda čez Alpe od Trsta ali od Benetk na Bavorsko. Za petrolejske družbe je to nekaj novega. Doslej so bile namreč skeptične nasproti speljavi naftovoda čez Alpe, medtem ko so se za naftovod čez Alpe zavzemali ENI in drugi interesi, kakor na primer Benetčan Barnabò in ameriški petrolejski milijarder Getty. Meseci in meseci so razpravljali o Benetkah kot izhodišču južnega naftovoda, dokler se leta 1960 niso odločili za Marseille kot izhodišče. Ako so zdaj potegnili na dan stare načrte, pri katerih dajejo prednost Trstu, pomeni, da je v tem pogledu nastopila določena sprememba. O Benetkah sicer še vedno govorijo, vendar se čuje močnejši naglas na Trst, ker je že delj časa na dnevnem redu vprašanje speljave naftovoda iz Trsta do središča avstrijskih distilnic Schwechat pri Dunaju, katerega bi lahko skoraj št. deloma tudi za novi naftovod proti Münchenu.

Za naftovod GENOVA-BAVARSKA SE NI DOVOLJ ODJEMALCEV

Značilno je, da so obvestili javnosti o tem novem načrtu prav v trenutku, ko se v petrolejskem gospodarstvu bavijo z vprašanjem, kako bi našli do volj odjemalcev za nafto, ki bi pritekala na Bavorsko po naftovodu iz Genove do Ingolstadta, ki bo imel zmožljivost 8 milijonov ton na leto in ki ga gradi ENT. Nemška družba

Zagreb - sodobni poslovni Babilon

Na zagrebškem velesejmu nad 6000 razstavilalcev iz 44 držav - Sejem odraz gospodarske pozitivne

(Od našega stalnega dopisnika)

ZAGREB, septembra

Letošnji jesen krasi zagrebški mednarodni velesejem več zastav držav, ki se udeležujejo jesenske mednarodne prireditve, kakor prejšnja leta. Jesen je že naravno zavila v izredno slikovite barve, to pestrost nadopolnjuje še razlika političnih rodov, katerih predstavniki krožijo tudi zaradi vprašanja razpečevanja petroleja po Nemčiji, ker je to bilo doslej v rokah samo družbe AGIP, ki je odklanjala udeležbo nemških delničarjev.

SUHOPARNE, TODA ZGOVORNE ŠTEVILKE

Tako se kopičijo vprašanja na vprašanja. V samem Rimu imajo opravka s imenovanjem novih oseb pri vodstvu ENI, ki je odvisno od razvoja političnih razmer, Petrolejski koncerni so izkoristili to priliko, da so postavili na mizo nov načrt (naftovod Severni Jadrano-Muenchen), za katerega govorijo določeni razlogi. Nikakor ni priporočljivo, da bi v razširjanje preskrbe Srednje Evrope s petrolejem naslonili samo na naftovod z izhodiščem v Laveri pri Marsellu ter zanemarili vzhodno Sredozemlje. Naftovod od Jadranskega mora na Bavorsko bi imel tudi to prednost, da bi lahko naftovod od Ingolstadta do Karlsruheja ob Renu in Donavi izkoristili v obratni smeri.

Pisec zaključuje svoja izjavljajna z mislijo, da bo treba misliti tudi na naftovode, ki bi dovažali petrolejske proizvode, torej ne samo nafto.

Jugoslavija - ČSSR - Poljska

Dvostranski sporazum za gospodarsko sodelovanje

Ze potovanje Borisa Kraigherja, ki je kot predsednik odbora za splošne gospodarske zadeve pred meseci obiskal Češkoslovaško, je zbudilo pozornost v gospodarskih in političnih krogih. V tem obisku so ti videli znamenje, da namerava Jugoslavija okrepiti gospodarske zveze ne

samo s Češkoslovaško, temveč tudi z drugimi državami, ki so vključene v Svetu za vzajemno gospodarsko pomoč. Te dni je obiskal Prago zvezni sekretar za industrijo Filip Bajković, nar kar je sledil obisk zveznega sekretarja za zunanje zadeve Popovića v Varšavi. Bajković je bil v Pragi s predsednikom državne planske komisije A. Indro. Razpravljala sta o nadaljnjih možnostih gospodarskega sodelovanja med Jugoslavijo in Češkoslovaško. Bajković je bil v času svojega obiska gost ministra za splošno strogojradnjo Karla Polacka.

Ze med obiskom sovjetskega ministrskega predsednika Hruščova v Jugoslavijo so nekateri zahodni listi poročali iz Beograda, da namerava Jugoslavija s posebnimi dvostranskimi dogovori s članicami Sveta za vzajemno pomoč ustvariti novo osnovno za širše gospodarsko sodelovanje, zlasti tehnično.

Državni sekretar Koča Popović je med svojim bivanjem na Poljskem obiskal tudi znano veliko luko Gdansk ter si ogledal tudi tamkajšnjo veliko ladjeladnico. Po povratku iz Poljske je Popović v svoji izjavi poudaril, da so nanj napravili močan vtis uspehi, ki jih je poljsko ljudstvo doseglo v poljskem času.

km. To nikakor ni pretirano, kajti že pred več leti je bilo na sejmu 40 km stojnic. Laže kakor število razstavljenih vzorcev sem seveda ugotovil, katerim državam pripadajo razstavljajci, in sicer po zastavah, ki krasi jo vhod na sejmišče. Tako sem ugotovil, da razstavljajo tri države iz obeh Amerik, 8 iz Azije, 10 iz Afrike in 22 iz Evrope. Prisotni so razstavljajci vseh evropskih socialističnih držav, razen Albanije. Kolektivne razstave je organiziralo 32 držav. O pomenu letošnje jesenske prireditve pričajo zgornje tudi številke o sedmi velesli - tisku; na sejmu je namreč akreditiranih 300 do macih in 80 tujih časnikarjev.

NADALJNJI NAPREDEK JUGOSLOVANSKEGA GOSPODARSTVA

Na zagrebškem velesejmu se odraza ustvarjalna sila vsega sveta, toda še posebno gospodarski razvoj Jugoslavije, njegove spremembe in njegov napredok. Lani je na sejmu prišlo do izraza počasnejši tempo jugoslovanskega gospodarskega razvoja, letos pa smo lahko že na spomladanskem zagrebškem velesejmu ugotovili, da bile žila jugoslovanskega gospodarstva zopet hitreje, na jesenskem pa je ta pozitivne se bolj očitna. Da prihaja ta razvoj bolj do izraza, je treba pripisati politiki integracije, to je združevanja gospodarskih podkegal integracije, to je združevanja jugoslovanskih razstavljajci je v ospredju zlasti okoli 50 združenih podjetij, ki

AFRIKA-AZIJA-JUGOSLAVIJA

Jugoslovanska zunanje trgovinska politika teži za tem, da okupi svoje zveze s tradicionalnimi poslovnimi partnerji, hkrati pa, da razširi zunanjo trgovino z izdelki, s katerimi je imela do sedaj slabše zveze, ali pa jih sploh ni imela. Poosebno pozornost posebnih državam v razvoju, in to z uspehom, kakor so pokazali stvarni rezultati. Letos se je število držav v razvoju, ki so se udeležile sejma, povečalo za udeležbo Alžirije in Kuvaite; poleg kolektivne razstave ted držav je bila letos drugje urejena razstava »Afrika-Azija-Jugoslavija«. Na tej razstavi si obiskovalci lahko ustvari sliko ne samo o razvoju trgovinske izmenjave s temi državami, temveč tudi o obliki znanstveno-tehničnega sodelovanja (kooperacije) ter dela jugoslovanskih izvedencev v teh državah. Stikom Jugoslavije z afriškimi in azijskimi državami bo posvečen poseben dan »Dan Afrike in Azije« (19. septembra).

LADJEDELSTVO IN POMORSKO-REČNO GOSPODARSTVO

Ni dvoma, da je zagrebški velesejem največji jugoslovanski mednarodni vzorčni sejem. Poleg splošnega sejma so še posebne specializirane razstave, kakor turistična razstava, razstava »Mednarodni teden usnja in obutve«, ki bo letos XII. ter mednarodna razstava pomorskega in rečnega gospodarstva.

Posebna številka za zagrebški velesejem

TO ŠTEVILKO SMO POSVETILI ZAGREBSKEMU VELESEJMU. RAZDELJENA JE BILA V VEČJEM ŠTEVILU MED RAZSTAVLJALCE NA TEM SEJMU.

je Hartum zelo razsežen. Onkraj starejšega dela mesta, ki so ga pred desetletji še obdajale utrbe, seveda sedaj že potrdre, se širi novejši del. Zidajo mnogo, tudi v samem središču, kolikor ni že zasedeno. Komaj dve tri leta so minila, odkar je tu vzrasla lepa trnadstrojna poslovna in stanovanjska hiša Abu Leila House, z več trakti, zraven nje pa sedemnadstropna stolpnica, ki jo je vso zasedlo ameriški veleposlanstvo. Od cest je gotovo najlepša Pagla Street, »Grajaska cesta«, ki veže predsedniško palačo po sredini mesta z železniško postajo. Moderni kandelabri na dva kraka, z dodatno večbarvno razsvetljavo za svečane priložnosti, deli ceste na dve polovici. Take so tudi druge važnejše ulice. Na več križiščih vidisi velika okrogla ogibalnica s travico, ki prav tako kakor drevo stalno zalivajo. Z vrtoz Hartumskih vrt se dviga večkrat Hartum, prav gotovo pa vsaj zelenje in cvetje. V starejšem delu mesta sta dve veliki mošaji, hartumska z dvema minaretoma in »egiptovska« z enim samim. Muezzina na njem nistem opazil, pač pa zvočnik, znamenje mednarodnega časa. V najlepšem delu mesta so tudi še anglikanska stolnica, koptska, katoliška in grška cerkev. Prav pred predsedniško palačo, v začetku in na obeh straneh »Grajске ceste«, so lani uredili prostran angliški park, ki je mestu res v okras; na vsaki strani je zgrajena v modernem slogu fontana, iz katere brizga zvečer voda v različnih barvah.

MOŠKI SEDI PO TURSKO

Hartum nima kopaljšča na Nilu in kopanje v reki odsve (Nadaljevanje na 2. strani)

Angleški sindikati zahtevajo podržavljenje

Britanski sindikati (TUC - Trades Union Congress), ki predstavljajo okoli 8 milijonov angleških delavcev, so na svojem zadnjem kongresu sprejeli resolucijo, ki zahteva podržavljenje vrste industrijskih podjetij. Resolucija izraža vznemirjenje angleških delavcev zaradi gospodarske in politične koncentracije moči v rokah velikih podjetij, ki se pojavlja kot posledica združevanja tet. Ključna podjetja naj pridejo pod »ljudsko nadzorstvo«, edino tako je mogoče ustvariti demokratsko družbo. Ker prejema mnogo podjetij državno podporo, se tako ustvarja) ugodni pogoji za njihovo podržavljenje. Plače se nikakor ne smejo znižati. Angleški sindikati zahtevajo od vlade, naj preneha z izvajanjem Beechingovega načrta za preobnovo angleških železnice. Dr. Richard Beeching je namreč v imenu vlade prišel do zaključka, da je možno odpraviti primanjkljaj pri angleških železnicah, ki so v rokah države, edino, ako se izvede stroga preobnova, to je ukinejo nedonosne postranske proge ter več kakor polovica železniskih postaj. Beeching je že pričel izvajati svoj načrt. Mnogo ljudi je tako prišlo ob službo.

Angleške sindikalne organizacije so ločene od delavske stranke, čeprav so v vodstvu te tudi predstavniki delavskih sindikatov. To pomeni, da resolucija delavskih sindikatov ne v

»Razgovor ali nasilje?«

Od Svicarjev bi se mi lahko naučili maršičesa. Tam živijo stitije narodi - Nemci, Francozi, Italijani in Ladinci - skladno, v popolni narodnostni strpnosti. Pred izbiro: spor ali sporazum so se zavestno odločili za sporazum v prepričanju, da je le v sporazumevanju možno sožitje kar stitih narodnosti v isti državi. Ustrezno temu spoznavanju urejajo tudi svojo zakonodajo in pazorno bdijo, da bi se državljanji ne pregrešili proti njej.

V Zuerichu je nekdo ustanovil »proti-italijansko stranko«, ki naj preneha potuževanje z juga, s priseljevanjem italijanskih delavcev v Švico. (Tam jih dela dames okoli 600.000). Tako je švicarska javnost udarila po njem in neki švicarski list je pripomnil, da sodi v noriško. Javnost je zlasti obsodila vodstvo televizije, ker je ustanovitelju take stranke dovolilo, da je pojasnil razloge, ki so ga dovedli do tega koraka.

Na XVIII. mednarodnem ženevskem sestanku so letos razpravljali zlasti o vprašanju mirnega sožitja med narodi. Dravni svetnik André Chavanne je v svojem govoru opozoril na posebno značilnost današnjih mednarodnih sporov: Oboroževalna tehnika, ki razpolaga vrh vsega še z atomskim orožjem, namreč zavleče v boj celoten narod, torej ne samo vojske na fronti, in nelzernmo sovraštvo zajame prav tako ves narod proti drugemu. Leglo spopada med narodi je narodnostna nestrpnost, katere se ne more sicer otrestiti samo nesameteni človek. Toda res je tudi, da se nestrpnosti lahko nalezee vsak narod. Narodnostna strpnost ni lahka zadeva in zahteva od skupnosti pa tudi od posameznika vsakdanjo vajo in samopremagovanje. Strpnost je tudi stvar vzgoje. Oblastva morajo paziti, da se državljanji ne pregrešijo proti strpnosti. Strpnost je potrebna tudi nasproti tujim delavcem, čeprav so revent in govorje drugi jezik.

Prav tako na tem mednarodnem zborovanju je profesor Victor Martin nabral svoje lepe misli okoli vprašanja »razgovor ali nasilje?« - pogajanja, kompromis, sporazum ali neizprosni boj, če treba tudi do uničenja drugega naroda ali celo vsega človeštva! Ze posamezen človek se po svoji notranjosti in svojem razpoloženju loči od drugega; to vidimo že v družini. Ločijo se seveda posamezne narodnostne, verske in socialne skupnosti. Toda človeško življenje zahteva obvezanje, stike med ljudmi. Kratko, potrebno je sožitje med njimi. To je možno samo na podlagi »razgovora« - sporazumevanja, usklajevanja koristi posameznih skupnosti. Ker nista možna popolna uskladitev in popolno zlitje med skupnostmi - vsaka skupnost (narod) ima svoje poglede in svojo miselnost - si morajo odgovorne oblasti nenehoma prizadevati, da se harmonija med skupnostmi ohrani, čeprav to zahteva od oblasti velik napor.

Svicarski nauki in švicarske izkušnje bodo gotovo koristne tudi nam. Prezeti morajo oba naroda, ki štita drug ob drugem ob vsej italijansko-jugoslovanski meji, prezeti morajo zlasti voditelje vseh strank in seveda tudi odgovorne oblasti; prejeti bi morali prav tako vgojitelje, posebno italijanske, ki bi končno morali že v osnovnih solah pričeti s poukom abecede narodnostne strpnosti.

Tudi mi moramo končno začeti z »razgovorom«, s sporazumno graditvijo stvarnih osnov za mirno in skladno sožitje; oblasti naj ne porabijo, da se z odlašanjem vprašanja samo zapletajo. Da govorimo in prispejemo švicarskega profesorja, mi smo za »razgovor« in proti nasilju.

44 ton ameriškega urana za Evropo

Ameriška vlada je zahtevala od Kongresa (parlament) pooblastilo, da država lahko prodaja večje količine urana, ki jih jemajo na približno pol milijard dolarjev, evropskim državam in Indiji za elektrarne na atomski pogon. Komisija za atomsko energijo je izdelala dva osnutka za sporazume o sodelovanju Amerike pri graditvi atomskih elektrarn v tujini, ki jih je predložila skupnemu odboru (senatu in predstavniki doma) za atomsko energijo. Prvi predlog predvideva graditev velike atomske elektrarne v Tarapuru v Indiji blizu Bombaja. Njena zmožljivost naj bi znašala 380.000 kilovatov ter bi bila največja atomska elektrarna, ki jo kdaj zgradili Američani v tujini.

Drugi predvideva pooblastilo za prodajo 44 ton (40.000 kilogramov) urana atomskim elektrarnam v šestih zahodnih evropskih državah. Tuje države ne bi bile rade odvisne od dobav urana s strani Združenih ameriških držav sprti za ves čas, to je 25 let, kolikor lahko obratuje atomska elektrarna Gre za prodajo urana Euratomu, v katerem so vključene Belgija, Francija, Italija, Zah Nemčija, Luksemburg in Nizozemska. Količina urana, ki bi jo prodale Združene ameriške države Euratomu, bi zadostovala za preskrbo treh do štiri velikih atomskih elektrarn nad 25 let.

(Nadaljevanje na 2. strani)

IV. V HARTUMU

Hartum leži sredi obsežne ravnine, pušcave. Pravzaprav sem v zadregi, če bi ne rekel pustinja, kajti na tej zemlji raste, pa ne povsod, nekakšna redka trava in še redkejša grmičevje. So pa seveda predeli, tudi za kvadratni kilometer in še več veliki, ki na njih ne najdeš zelene bilke. Tam ob Nilu in kjer zemljo namakajo, je seveda v bližini in oddaljenosti okoli Hartuma bujno zelenje, so gozdiči, čeprav majhni, rase detelja. Zraven je vas, kjer so hiše grajene iz ilovite, so čedne poti, je vaški vodnjak, na dvoriščih rasejo palme, povsod so prijazni ljudje. Pet minut vstran pa, tam na golem pušcavskem pesku, naletiš tudi na bivašča, ki so iz dračja zgrajena in imajo v s čim pokrita ter imajo najbrž en sam prostor za obilno družino, pa še za osla in nekaj koz, povrh, ki jih preživljajo klove kako. Tako veliki so kontrasti.

Sredi takega pušcavskega sveta leži glavno mesto Sudana, mesto s kakimi 80.000 prebivalci. Pravzaprav so tu, ob sovodnji Modrega in Belega Nila, tri mesta. Prav ob sotočju, tako da ga objemata obe reki, je Hartum, upravno središče Sudana z vsemi ministrstvi in v drugimi upravnimi in sodnimi oblastmi, šolami, bolnicami, evropsko urejenimi trgovinami, zunanjetrgovinskimi firmami, sedeži raznih družb. Mesto ima sicer sudansko večino, toda v njem živi množica prebivalcev, ki pravzaprav niso Sudanci. Severno, onkraj mosta čez Modri Nil, ki je tam širok kakih 500 metrov, nastaja industrijski Severni Hartum (Khartoum North). Se-

verovzvodno pa, onkraj še daljšega mostu čez Beli Nil, se razteza Omdurmán, največje od treh mest z morda 140.000 prebivalci; napredno, toda res samo sudansko mesto, kakor bomo pozneje videli.

MESTO TE PREVZAME S SVOJO DOMACNOSTJO

Ko stopiš prvič na ulice Hartuma, te mesto ne prevzame tako, kakor n. pr. Kairo ali katero koli veliko mesto, s svojimi stavbami, ulicami, spomeniki, velikim prometom in kaj vem še s čim. Hartum te s svojo domacnostjo hipoma osvoji in življenje v njem bi bilo tudi za tujca privlačno, če bi ne bilo tako velike vročine. Pozimi, v mesecih decembra, januarja in tudi še v februarju je tam ne samo znošno, marveč celo prijetno; pomoci pada temperatura na 12-16 stopinj Celzija čez dan pa naraste na 25-30 stopinj; potem raste čedalje bolj, tako da znaša v marcu 40-42 stopinj in doseže v maju in juniju tudi do 48 stopinj v senci. Seveda se stanovanja polagoma tako ogrejejo, da postane po čitek v njih nemogoče. Ze aprila ali vsaj maja hodijo ljudje spat ponocni na arkade svojih dvorišč in na svoje vrtnice in se vrnijo v spalnice šele oktobra ali novembra. Se sreča, da se v suhem obdobju gible vlaga ozračja komaj med 20 in 24 odstotkov. Dež je samo v poletnih mesecih, in kadar pada lije kakor iz škafe. Čeprav takrat ni tako vroče, vendar prenaša marsikdo poletno vročino teče zaradi vlage in sopare. Neprije-

ten je tudi peščeni pušcavski veter, ki mu pravijo »habub«; kadar zapiha, najde vse spranje, pa naj bodo še tako ozke. Sicer se človek, pravijo, v ušesno privadi, ali dokler se ne, utegne biti res hudo. Rojaki, ki je komaj 14 dni prvič prišel iz Jugoslavije v Sudan, delal na terenu kakih 150 km južno od Hartuma in ki so ga opozorili, da se utegne kdaj pa kdaj srečati s kako zverjo ali strupeno kačo, je skoro že obupal in vprav hudo, da bi se vrnil. Povsem resno mi je dejal, da bo ob meniki, velikim prometom in kaj vem še s čim. Hartum te s svojo domacnostjo hipoma osvoji in življenje v njem bi bilo tudi za tujca privlačno, če bi ne bilo tako velike vročine. Pozimi, v mesecih decembra, januarja in tudi še v februarju je tam ne samo znošno, marveč celo prijetno; pomoci pada temperatura na 12-16 stopinj Celzija čez dan pa naraste na 25-30 stopinj; potem raste čedalje bolj, tako da znaša v marcu 40-42 stopinj in doseže v maju in juniju tudi do 48 stopinj v senci. Seveda se stanovanja polagoma tako ogrejejo, da postane po čitek v njih nemogoče. Ze aprila ali vsaj maja hodijo ljudje spat ponocni na arkade svojih dvorišč in na svoje vrtnice in se vrnijo v spalnice šele oktobra ali novembra. Se sreča, da se v suhem obdobju gible vlaga ozračja komaj med 20 in 24 odstotkov. Dež je samo v poletnih mesecih, in kadar pada lije kakor iz škafe. Čeprav takrat ni tako vroče, vendar prenaša marsikdo poletno vročino teče zaradi vlage in sopare. Neprije-

teh palač nima na tej strani, proti Nilu, svoj park, drugo njihovo pročelje pa je obrnjeno na vzporedno Univerzitetno ulico, nekdo Gordon Street, kjer so palače tudi drugih ustanov, bank, pošte.

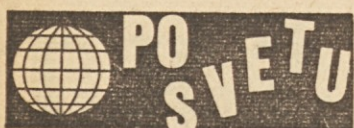
V širino poldruga kilometra proti jugu je še vrsta drugih cest in ulic. Ulice so široke, cestišča so asfaltna. Pločniki je malo; namesto njih je ob cestišču širok pas naravnih peščenih pušcavskih tal ali pa hodiš po arkadah modernih hiš, da se ognje soncu. Sicer vrtni v domovino padel na kolena, poljublj zemljo in vzklil: »Hvala ti, zemljo jugoslovanske, što si i mene rodila!« Da je v začetku zares hudo, po sebo, če se priselisi v čas, najhušje vročine, to mi je pa vsakdo priznal, tudi tisti, ki se je podnebju pozneje privadil.

MNOGO ZELENA

Nikoli bi si ne bil mislil, da je v Hartumu toliko zelenja. Če pomislim, da je v sosednjem Omdurmánu skoro ni, se mi zdijo, da je to predvsem zasuga evropskega življa. Tako je vse na brežje ob Modrem Nilu, ki je še nedavno nosilo ime Kitchenerjeve avenije, v dolžini kakih 3 in pol km, kolikor obsega strnjeni del starejšega dela mesta, široka, senčna avenija z visokimi, kosatim drevmem ob straneh. Na vzhodnem koncu, ob mostu čez Modri Nil so univerzitetna poslopja, na drugem pa hotel Sudan in Grand Hotel, vmes pa vsa ali skoro vsa sudanska ministrstva ter bela palača predsednika, nekdo sedež britanskega guvernerja. Vsaka

NAJEMNINA V VILI 200.000 LIR

Uradne in poslovne stavbe so največ samo eno - ali dvonadstropne, stanovanjske hiše pa večinoma zidane iz opeke kot pritlične enostanovanjske vile, katerih mesečna najemnina znaša dandanes navadno že več kot sto funtov ali blizu 200.000 lir. Če upoštevamo, da so ulice res široke, ni potemtakem čudo, če

MEDNARODNA TRGOVINA

UVOZ GNJATI IN SIRA
IZ MADŽARSKE

Ministrstvo za trgovino s tuji-
no je domačinom operaterjem
dovolilo, da od 9. sept. dalje
lahko uvozijo iz Madžarske za
270 milijonov lir gnjati in za
270 milijonov lir sira. Omenjeno
blago bodo morali uvoziti čez
carinarnico v Pontebi (dogana
controlata), ne pridejo pa v
postev rezervacije.

FRANCIJA UVAŽA
PREMOG TUDI IZ
SOVJETSKESKE ZVEZE

Ne eni izmed zadnjih se je se
francoski ministrski svet bavil
tudi z vprašanjem preskrbe s
premogom. Med hudo zimo,
kakršna je bila lanska, je namreč
v Franciji nastalo hudo po-
manjkanje premoga. Letos so
Francosi postali bolj previdni.
Tako je minister Peyrefitte spo-
ročil, da je Francija letos ku-
pila večje količine premoga tudi
v socialističnih državah, tako v
Sovjetski zvezi in tudi Severnem
Vietnamu, da bi si preskrbeli
potrebne zaloge za zimo. Zalo-
ge, ki so bile pripisane za zimo
1962-63, to je okoli 20 milio-
nov ton, niso zadostovale za
lansko zimo in tudi za zimo
1963-64 bo treba več premoga.
Vlada računa, da bodo zaloge
za letošnjo zimo dosegle okoli
22 milijonov ton. Minister za in-
formacije Peyrefitte je opozoril,
da verjetno ne bo Francija raz-
polagala za zadostno količino an-
tracita ter je Francozom sveto-
val, naj si poskrbijo dovolj koka-
la in premoga v briketih.

MEHANSKO OBIRANJE
TOBAKA

Združenje italijanskih pridelav-
cev tobaka je ob sodelovanju
Federaciona in Znanstvenega
eksperimentalnega zavoda za
tobak kupilo od Združenih
ameriških držav štiri sodobne
stroje za avtomatsko obira-
nje tobaka. Dne 13. septembra
bodo tak stroj prvič preizkusili
pri agrarnem obratu podjetja
Concessione speciale mercati G.
Luigi di Bonavicina v Veroni.
Ako se bo poizkus obnesel bo
Združenje pridelavcev tobaka
kupilo od ZDA še nekaj takih
strojev.

Turizem

KADAR OBISČE JUGOSLAVI-
JO. Na povabilo predsednika
SFRJ in generalnega tajnika
Zveze komunistov Jugoslavije
Josipa Broza Tita je predsednik
madžarske vlade Janos Kadar
v ponedeljek odpotoval na ne-
uraden obisk v Jugoslavijo. Janos
Kadar je tudi prvi tajnik
centralnega komiteja Madžar-
ske socialistične delavske parti-
je. V njegovem spremstvu je
tudi pomočnik ministra za zu-
nanje Karoly Erdelyi.

KONGRES SOCIALISTIČNE
INTERNACIONALE. V Amster-
damu so se 2 dni zbrali pred-
stavniki socialističnih strank iz
40 držav Evrope, Azije in Afrike
na kongres Socialistične inter-
nacionale, ki bo trajal do 12.
septembra. Na dnevnem redu je
med najvažnejšimi točkami vpra-
nje »evolucije (razvoja) me-
narodne organizacije«. Med zna-
nimi osebnostmi so kongresa u-
deležujejo: vodja angleške de-
lavske stranke Harold Wilson
v spremstvu Georgea Browna,
berlinski župan Willy Brandt,
predsednik nemške socialistične
stranke Olenhauer, glavni tajnik
francoske socialistične stranke
Guy Mollet, predsednik švedske
vlade Erand, Danec Krag, pod-
predsednik avstrijske vlade dr.
Fitzernann, švedski zunanji mi-
nister Lange, pa tudi Belgijec
Spaak. Na kongresu razpravljajo
tudi o političnem položaju po
podpisu moskovskega spora-
zuma, nadalje o državah v raz-
voju pa tudi o položaju Evropske
gospodarske skupnosti, v
katero niso sprejeli Velike Bri-
tanije.

OGENJ UNIČUJE BRAZIL-
SKA POLJA IN GOZDOVE. V
državi Parana, ki je sestavni
del Brazilije divja strahovit po-
žar že več dni. Zajel je ozemlje,
ki obsega približno dve
tretjini Italije. Doslej je bilo
uničenih okoli 60 naselij. Ziv-
ljenje je izgubilo 120 ljudi, 200
pa jih pogrešajo. Požar uniči-
je kavnje nasade, polja in goz-
dove. Škoda je velikanska. Vla-
da je nalezljiva pomoč 2 milij-
ard kruzajrov. Na prizadetem
ozemlju razsaja tifus, razširila
so se tudi koeze.

VELIKA LETALSKA NESRE-
ČA V SVICI. Prejšnjo sredo je
v jutranjih urah švicarsko le-
talo tipa »Caravelle«, ki vzdržuje
zvezo med Zuerichom in Rimom
dobrih pet minut po vzletu z
letališča Kloten (pri Zuerichu)
stremoglavilo. V letalu so
2500 metrov. Letalo se vžgalo
v zraku, ob življenju je prišlo 80
ljudi, med njimi jih je bilo 45
samo iz vasi Humlikon, ki šte-
je 210 prebivalcev. Neka šve-
carska tovarna v Zenevi je povabi-
la kmetovalec iz te vasi, da bi
jim razkazala svoj obrat. Kmet-
je spremljal tudi ves občinski
odbor.

PAPEŽ JANEZ XXIII. IN
ZDRUŽITEV V VZHODNO CER-
KVIJO. Nekdanji osebni tajnik
rajnega papeža Janeza XXIII.
mgr. Loris Capovilla je v Rimu
predaval o njegovem delu. Med
predavanjem je tudi omenil, ka-
ko se je rajni papež zavzemal
za pridobitev ruske pravoslavne

cerkve. Ko je papež prebral u-
vod k ruski slovnici, je potem
napisal med svojimi beležkami
26. decembra 1962, da je posve-
til vse svoje delo Bogu, da bi
pridobil Rusijo za katoliško cer-
kev. Ob drugi priložnosti je pa-
pež izjavil svojemu tajniku, da
se to morda zdi iluzija, vendar je
po njegovem mnenju lahko tudi
v namenih božje previdnosti.
Mgr. Capovilla je novinarjem
odgovoril na razna vprašanja.
Tako je dal pojasnilo glede
sprejema Aleksije Adžubeja in
njegove žene, hčerke Hruščova.
Ko je Roncali kot nuncij zapu-
ščal Bulgarijo, je dejal, da ni
sprejel vsakega Slovana, katoli-
čana ali nekatoličana, ki bi kdaj
potrknil na njegova vrata. To ob-
lubo je izpolnil tudi, ko je šlo
za sprejem Adžubeja.

Odhod:
Proga Jadransko morje - Bengal-
ski zaliv: »Čučak« 30. 9.;
Proga Jadransko morje - Daljni
vzhod: »Velebit« 1. 10.
Proga Jadransko morje - Indija
in Daljni vzhod: »Kosovo« 1.

Odhod:
Proga Jadransko morje - Bengal-
ski zaliv: »Čučak« 30. 9.;
Proga Jadransko morje - Daljni
vzhod: »Velebit« 1. 10.
Proga Jadransko morje - Indija
in Daljni vzhod: »Kosovo« 1.

Odhod:
Proga Jadransko morje - Bengal-
ski zaliv: »Čučak« 30. 9.;
Proga Jadransko morje - Daljni
vzhod: »Velebit« 1. 10.
Proga Jadransko morje - Indija
in Daljni vzhod: »Kosovo« 1.

Odhod:
Proga Jadransko morje - Bengal-
ski zaliv: »Čučak« 30. 9.;
Proga Jadransko morje - Daljni
vzhod: »Velebit« 1. 10.
Proga Jadransko morje - Indija
in Daljni vzhod: »Kosovo« 1.

Svetovni pridelek koruze

Ameriško ministrstvo za po-
ljedelstvo sporoča, da je v pre-
teklem letu svetovna proizvod-
nja koruze dosegla 1.895 milio-
nov stotov. Doslej je bila višja
samo leta 1960. Lanska proiz-
vodnja koruze je v primerjavi
s povprečjem svetovne proizvo-
dnje v letih 1955-59 napredovala
za 15 odst., proizvodnja v
Aziji je bila za 11 odst., v
Afriki pa za 30 odst. (letos je
znala 152 milijonov stotov
koruze) višja. Obdelane površi-
ne in s temi tudi proizvodnja
so se v primerjavi z letom 1961
zmanjšale tako v zahodnoevrop-
skih deželah kot v Sovjetski
zvezi. V vzhodnoevropskih de-
želah je proizvodnja kosečila
povprečje, zlasti sprico znatne-
ga napredka v Jugoslaviji in
na Madžarskem, ki je nadokna-
dil padec proizvodnje v Romu-
niji. Severnoameriška proizvo-
dnja koruze je bila v prete-
klem letu za 7.6 milijona sto-
tov višja od proizvodnje v pre-
jšnjem letu; posebno se je po-
večala v Združenih ameriških
državah (za preko 4,6 milijona
stotov). V Južni Ameriki je do-
segla višek 175,3 milijona, to
pa predvsem zaradi visokega
pridelka v Braziliji.

UKINITEV CARINE NA ČAJ
IN TROPSKI LES

Člani izvršne komisije Evropske
gospodarske skupnosti so pre-
dlagali ministrskemu svetu
ukinitve carine na čaj in trop-
ski les, ki so jo postavile drža-
ve članice skupnosti. Ako bo mi-
nistrski svet odobril predlog, bo
ukinitve — zanj se bo menda
odločila tudi Velika Britanija —
v veljavi od 1. januarja 1964 do
31. decembra 1965.

DODATEN UVOZ MASLA
IN PENECEGA SE VINA

Ministrstvo za trgovino s tuji-
no je svoj čas dovolilo uvoz
8.000 stotov masla iz Bolgarije
na podlagi kompenzacije z ita-
lijskim rižem. Zdjaj je dovolilo
še uvoz nadaljnjih 5.000 sto-
tov bolgarskega masla. S tem je
prvotni kontingent povečal za
1/3 ali 62,5 odst. prav tako tudi
kontingent za izvoz domačega
riža.

Isto ministrstvo je nadalje do-
redilo, da smejo italijanski ope-
raterji uvoziti še 2.000 hektoli-
trov penecega se vina v stekle-
nicah iz držav članic Evropske
gospodarske skupnosti. Prošnje
lahko prizadeji predložijo do 16.
septembra.

pomorstvo

Leone prisostvoval splavitvi

Predsednik vlade Leone je v
sobotno prisostvoval splavitvi pe-
trolojske ladje »Agip-Trieste«,
ki so jo zgradile ladjedelnice CR-
DA po naročilu družbe ENI. Sve-
caristi sta se udeležila poleg
najvidnejših predstavnikov trža-
ških oblasti in tukašnjega kon-
zularnega zbora še minister za
državne zadeve Bo in mini-
ster za trgovinsko mornarico
Domindó. 49.300-tonska motor-
na petrolojska ladja »Agip-Trie-
ste« je že četrta tovrstna ladj-
a, ki so jo ladjedelnice CRDA
zgradile za družbo ENI; ladjave
te družbe je tako doseglo 480.000
ton. Nova ladja se razlikuje od
običajnih kistern, ker jo bo po-
ganjal Diesel motor, ne pa tur-
bina. Pogonski stroj ima 9 ci-
lindrov s premerom 900 mm,
razvijal bo 18.900 konjskih sil,
ladja pa bo dosegla hitrost 17,2
milje na uro.

IZROČITEV NOVE LADJE

Združene jadranske ladjedelnice
so prve dni septembra v Trzinu
izročile palermški družbi »Al-
carbo« 36.000-tonsko motorno tr-
govinsko ladjo »Sandalion«. To
je že peta ladja, ki so jo letos
Združene jadranske ladjedelnice
degradirale (pred njo: Galileo
Galilei, Sagittarius, Palatin in
Auriga I). V kratkem bodo ome-
njene ladjedelnice Tržaškemu
ljudu izročile ladjo »Guglielmo
Marconi«, ki bo dvojčka ladje
»Galileo«.

LADJE SPLOŠNE PLOVBE

Motorna ladja »Bled« je zasi-
drana v Abidjanu, kamor je pri-
plula 9. septembra. Ladja »Bo-
hinj« plove proti Reki, kjer se
bo zadržala 15. septembra. »Bo-
ve« je 3. septembra zapustila
Buenos Aires in odpula proti
Rio de Janeiro, Salvadorju, Ju-
scentu in jadranskim pristani-
ščem; v Jadransko morje bo
priplula 5. oktobra. »Zelengora«
je dospela v Trst 6. septembra;
13. septembra pristane v Benet-
kah, 19. v Kopru in 22. septem-
bra na Reki. »Kraljevica« je 5.
septembra zapustila pristanišče
v Dakarju, namenjena v Trst,
Benetke in na Reko, kamor bo
priplula 13. oktobra.

NAPOVEDANE LADJE
»JUGOLINJE«

Odhod:
Proga Jadransko morje - Bengal-
ski zaliv: »Čučak« 30. 9.;
Proga Jadransko morje - Daljni
vzhod: »Velebit« 1. 10.
Proga Jadransko morje - Indija
in Daljni vzhod: »Kosovo« 1.

Odhod:
Proga Jadransko morje - Bengal-
ski zaliv: »Čučak« 30. 9.;
Proga Jadransko morje - Daljni
vzhod: »Velebit« 1. 10.
Proga Jadransko morje - Indija
in Daljni vzhod: »Kosovo« 1.

Na jesenskem dunajskem velesejmu

24 tujih druž, 15 kolektivnih razstav - Tržaska udeležba spomladi

Letošnji dunajski jesenski ve-
lesej se je začel 8. ter se
zaključil 15. septembra. Za jesen-
ski mednarodni velesejem se je
prijavilo 2700 domačin razstav-
ljalcev, iz 24 tujih držav (kakor
iz Italije, Poljske, Češkoslova-
ške, ZSSR, Britanije, ZDA itd.)
pa 1.111 razstavljalcev, ki zasto-
pajo 1946 trdk; Brazilija, Bol-
garija, Zah. Nemčija, Kamerun,
Češkoslovaška, Cipr, Vzhodna
Nemčija, Italija, Jugoslavija, Ni-
zozemska, Poljska, Romunija,
Južna Afrika, Turčija in Madžar-
ska so priredile kolektivne raz-
stave.

Kot pomorsko pristanišče bo
Trst zanimal nastop *Skupnosti
zahodnonemških prometnih pra-
vornih podjetij*. Med te so vste-
te državne železnice, letalska
družba Lufthansa, Javna skladi-
šča iz Hamburga in Bremena
ter uprave za trgovino, plovbo
in obrt iz Luebecka. Ta razstava
skupa prikazuje obiskovalcu vse
ugodnosti, ki jih nudijo prome-
tne omenjene zahodnonemške u-
stanove, zlasti zahodnonemška
pristanišča. Med posebnimi raz-
stavami naj omenimo »Trgovni-
ko v službi ljudstva«, razstavo
embalaze, in tekstilni center; po-
zornost zaslužijo tudi druge raz-
stave, ki so zlasti posvečene go-
spodinjstvu, gradbeništvu pa tu-
di kmetijstvu. Kmetovalci se
lahko že na sejmu prepričajo, ka-
ko važna so danes agrotehnična
sredstva za kmetovanje, ne sa-
mo za poljedelstvo, ampak tudi
za sadjarstvo. Tu si lahko ustvari-
si sliko o napredku na tem pod-
ročju, zlasti glede uporabe kme-
tjskih strojev. Na sejmu so
posvetili pozornost tudi stro-
jem za predelovanje živil pa tudi
strojem za obdelavo lesa. Na
brazilski kolektivni razstavi na-
stopa Brazilski inštitut za kavo,
ki ima namen razširiti porabo
brazilske kave po vsem svetu.

POSEBNA POZORNOST
EMBALAŽI

Posebna razstava embalaze je
letos na dunajskem velesejmu
že enajsti. Za to razstavo se je
prijavilo okoli 30 domačin in
tujih podjetij. Na razstavi se
lahko prepričajo, da igra papir
pri embalaži še vedno važno vlo-
go; pozornost vzbujajo še po-
sebnosti različnih vrst papirja.
Za samim papirjem ne zaojstaja
lepenka. Pozornost vzbujajo za-
viti iz umetnih vlaken, ki se
čedalje bolj uporabljajo pri em-
balazi. Naj omenimo polietilen
in polistrol, iz katerih izdelu-
jejo najrazličnejše ovoje, pa tudi
steklenice in kozarce. Umetna
vlakna seveda niso mogla iz-
podrinuti stekla, ki je ohranilo
svoj položaj še posebno za raz-
ne vrste alkoholnih pijač in
zdravil. Avstrijski center za em-
balazo ima posebno stojnico,
kjer lahko obiskovalec dobi naj-

POSEBNA POZORNOST
EMBALAŽI

Posebna razstava embalaze je
letos na dunajskem velesejmu
že enajsti. Za to razstavo se je
prijavilo okoli 30 domačin in
tujih podjetij. Na razstavi se
lahko prepričajo, da igra papir
pri embalaži še vedno važno vlo-
go; pozornost vzbujajo še po-
sebnosti različnih vrst papirja.
Za samim papirjem ne zaojstaja
lepenka. Pozornost vzbujajo za-
viti iz umetnih vlaken, ki se
čedalje bolj uporabljajo pri em-
balazi. Naj omenimo polietilen
in polistrol, iz katerih izdelu-
jejo najrazličnejše ovoje, pa tudi
steklenice in kozarce. Umetna
vlakna seveda niso mogla iz-
podrinuti stekla, ki je ohranilo
svoj položaj še posebno za raz-
ne vrste alkoholnih pijač in
zdravil. Avstrijski center za em-
balazo ima posebno stojnico,
kjer lahko obiskovalec dobi naj-

POSEBNA POZORNOST
EMBALAŽI

Posebna razstava embalaze je
letos na dunajskem velesejmu
že enajsti. Za to razstavo se je
prijavilo okoli 30 domačin in
tujih podjetij. Na razstavi se
lahko prepričajo, da igra papir
pri embalaži še vedno važno vlo-
go; pozornost vzbujajo še po-
sebnosti različnih vrst papirja.
Za samim papirjem ne zaojstaja
lepenka. Pozornost vzbujajo za-
viti iz umetnih vlaken, ki se
čedalje bolj uporabljajo pri em-
balazi. Naj omenimo polietilen
in polistrol, iz katerih izdelu-
jejo najrazličnejše ovoje, pa tudi
steklenice in kozarce. Umetna
vlakna seveda niso mogla iz-
podrinuti stekla, ki je ohranilo
svoj položaj še posebno za raz-
ne vrste alkoholnih pijač in
zdravil. Avstrijski center za em-
balazo ima posebno stojnico,
kjer lahko obiskovalec dobi naj-

POSEBNA POZORNOST
EMBALAŽI

Posebna razstava embalaze je
letos na dunajskem velesejmu
že enajsti. Za to razstavo se je
prijavilo okoli 30 domačin in
tujih podjetij. Na razstavi se
lahko prepričajo, da igra papir
pri embalaži še vedno važno vlo-
go; pozornost vzbujajo še po-
sebnosti različnih vrst papirja.
Za samim papirjem ne zaojstaja
lepenka. Pozornost vzbujajo za-
viti iz umetnih vlaken, ki se
čedalje bolj uporabljajo pri em-
balazi. Naj omenimo polietilen
in polistrol, iz katerih izdelu-
jejo najrazličnejše ovoje, pa tudi
steklenice in kozarce. Umetna
vlakna seveda niso mogla iz-
podrinuti stekla, ki je ohranilo
svoj položaj še posebno za raz-
ne vrste alkoholnih pijač in
zdravil. Avstrijski center za em-
balazo ima posebno stojnico,
kjer lahko obiskovalec dobi naj-

POSEBNA POZORNOST
EMBALAŽI

Posebna razstava embalaze je
letos na dunajskem velesejmu
že enajsti. Za to razstavo se je
prijavilo okoli 30 domačin in
tujih podjetij. Na razstavi se
lahko prepričajo, da igra papir
pri embalaži še vedno važno vlo-
go; pozornost vzbujajo še po-
sebnosti različnih vrst papirja.
Za samim papirjem ne zaojstaja
lepenka. Pozornost vzbujajo za-
viti iz umetnih vlaken, ki se
čedalje bolj uporabljajo pri em-
balazi. Naj omenimo polietilen
in polistrol, iz katerih izdelu-
jejo najrazličnejše ovoje, pa tudi
steklenice in kozarce. Umetna
vlakna seveda niso mogla iz-
podrinuti stekla, ki je ohranilo
svoj položaj še posebno za raz-
ne vrste alkoholnih pijač in
zdravil. Avstrijski center za em-
balazo ima posebno stojnico,
kjer lahko obiskovalec dobi naj-

POSEBNA POZORNOST
EMBALAŽI

Posebna razstava embalaze je
letos na dunajskem velesejmu
že enajsti. Za to razstavo se je
prijavilo okoli 30 domačin in
tujih podjetij. Na razstavi se
lahko prepričajo, da igra papir
pri embalaži še vedno važno vlo-
go; pozornost vzbujajo še po-
sebnosti različnih vrst papirja.
Za samim papirjem ne zaojstaja
lepenka. Pozornost vzbujajo za-
viti iz umetnih vlaken, ki se
čedalje bolj uporabljajo pri em-
balazi. Naj omenimo polietilen
in polistrol, iz katerih izdelu-
jejo najrazličnejše ovoje, pa tudi
steklenice in kozarce. Umetna
vlakna seveda niso mogla iz-
podrinuti stekla, ki je ohranilo
svoj položaj še posebno za raz-
ne vrste alkoholnih pijač in
zdravil. Avstrijski center za em-
balazo ima posebno stojnico,
kjer lahko obiskovalec dobi naj-

POSEBNA POZORNOST
EMBALAŽI

Posebna razstava embalaze je
letos na dunajskem velesejmu
že enajsti. Za to razstavo se je
prijavilo okoli 30 domačin in
tujih podjetij. Na razstavi se
lahko prepričajo, da igra papir
pri embalaži še vedno važno vlo-
go; pozornost vzbujajo še po-
sebnosti različnih vrst papirja.
Za samim papirjem ne zaojstaja
lepenka. Pozornost vzbujajo za-
viti iz umetnih vlaken, ki se
čedalje bolj uporabljajo pri em-
balazi. Naj omenimo polietilen
in polistrol, iz katerih izdelu-
jejo najrazličnejše ovoje, pa tudi
steklenice in kozarce. Umetna
vlakna seveda niso mogla iz-
podrinuti stekla, ki je ohranilo
svoj položaj še posebno za raz-
ne vrste alkoholnih pijač in
zdravil. Avstrijski center za em-
balazo ima posebno stojnico,
kjer lahko obiskovalec dobi naj-

POSEBNA POZORNOST
EMBALAŽI

Posebna razstava embalaze je
letos na dunajskem velesejmu
že enajsti. Za to razstavo se je
prijavilo okoli 30 domačin in
tujih podjetij. Na razstavi se
lahko prepričajo, da igra papir
pri embalaži še vedno važno vlo-
go; pozornost vzbujajo še po-
sebnosti različnih vrst papirja.
Za samim papirjem ne zaojstaja
lepenka. Pozornost vzbujajo za-
viti iz umetnih vlaken, ki se
čedalje bolj uporabljajo pri em-
balazi. Naj omenimo polietilen
in polistrol, iz katerih izdelu-
jejo najrazličnejše ovoje, pa tudi
steklenice in kozarce. Umetna
vlakna seveda niso mogla iz-
podrinuti stekla, ki je ohranilo
svoj položaj še posebno za raz-
ne vrste alkoholnih pijač in
zdravil. Avstrijski center za em-
balazo ima posebno stojnico,
kjer lahko obiskovalec dobi naj-

POSEBNA POZORNOST
EMBALAŽI

Posebna razstava embalaze je
letos na dunajskem velesejmu
že enajsti. Za to razstavo se je
prijavilo okoli 30 domačin in
tujih podjetij. Na razstavi se
lahko prepričajo, da igra papir
pri embalaži še vedno važno vlo-
go; pozornost vzbujajo še po-
sebnosti različnih vrst papirja.
Za samim papirjem ne zaojstaja
lepenka. Pozornost vzbujajo za-
viti iz umetnih vlaken, ki se
čedalje bolj uporabljajo pri em-
balazi. Naj omenimo polietilen
in polistrol, iz katerih izdelu-
jejo najrazličnejše ovoje, pa tudi
steklenice in kozarce. Umetna
vlakna seveda niso mogla iz-
podrinuti stekla, ki je ohranilo
svoj položaj še posebno za raz-
ne vrste alkoholnih pijač in
zdravil. Avstrijski center za em-
balazo ima posebno stojnico,
kjer lahko obiskovalec dobi naj-

POSEBNA POZORNOST
EMBALAŽI

Posebna razstava embalaze je
letos na dunajskem velesejmu
že enajsti. Za to razstavo se je
prijavilo okoli 30 domačin in
tujih podjetij. Na razstavi se
lahko prepričajo, da igra papir
pri embalaži še vedno važno vlo-
go; pozornost vzbujajo še po-
sebnosti različnih vrst papirja.
Za samim papirjem ne zaojstaja
lepenka. Pozornost vzbujajo za-
viti iz umetnih vlaken, ki se
čedalje bolj uporabljajo pri em-
balazi. Naj omenimo polietilen
in polistrol, iz katerih izdelu-
jejo najrazličnejše ovoje, pa tudi
steklenice in kozarce. Umetna
vlakna seveda niso mogla iz-
podrinuti stekla, ki je ohranilo
svoj položaj še posebno za raz-
ne vrste alkoholnih pijač in
zdravil. Avstrijski center za em-
balazo ima posebno stojnico,
kjer lahko obiskovalec dobi naj-

POSEBNA POZORNOST
EMBALAŽI

Posebna razstava embalaze je
letos na dunajskem velesejmu
že enajsti. Za to razstavo se je
prijavilo okoli 30 domačin in
tujih podjetij. Na razstavi se
lahko prepričajo, da igra papir
pri embalaži še vedno važno vlo-
go; pozornost vzbujajo še po-
sebnosti različnih vrst papirja.
Za samim papirjem ne zaojstaja
lepenka. Pozornost vzbujajo za-
viti iz umetnih vlaken, ki se
čedalje bolj uporabljajo pri em-
balazi. Naj omenimo polietilen
in polistrol, iz katerih izdelu-
jejo najrazličnejše ovoje, pa tudi
steklenice in kozarce. Umetna
vlakna seveda niso mogla iz-
podrinuti stekla, ki je ohranilo
svoj položaj še posebno za raz-
ne vrste alkoholnih pijač in
zdravil. Avstrijski center za em-
balazo ima posebno stojnico,
kjer lahko obiskovalec dobi naj-

POSEBNA POZORNOST
EMBALAŽI

Posebna razstava embalaze je
letos na dunajskem velesejmu
že enajsti. Za to razstavo se je
prijavilo okoli 30 domačin in
tujih podjetij. Na razstavi se
lahko prepričajo, da igra papir
pri embalaži še vedno važno vlo-
go; pozornost vzbujajo še po-
sebnosti različnih vrst papirja.
Za samim papirjem ne zaojstaja
lepenka. Pozornost vzbujajo za-
viti iz umetnih vlaken, ki se
čedalje bolj uporabljajo pri em-
balazi. Naj omenimo polietilen
in polistrol, iz katerih izdelu-
jejo najrazličnejše ovoje, pa tudi
steklenice in kozarce. Umetna
vlakna seveda niso mogla iz-
podrinuti stekla, ki je ohranilo
svoj položaj še posebno za raz-
ne vrste alkoholnih pijač in
zdravil. Avstrijski center za em-
balazo ima posebno stojnico,
kjer lahko obiskovalec dobi naj-

POSEBNA POZORNOST
EMBALAŽI

Posebna razstava embalaze je
letos na dunajskem velesejmu
že enajsti. Za to razstavo se je
prijavilo okoli 30 domačin in
tujih podjetij. Na razstavi se
lahko prepričajo, da igra papir
pri embalaži še vedno važno vlo-
go; pozornost vzbujajo še po-
sebnosti različnih vrst papirja.
Za samim papirjem ne zaojstaja
lepenka. Pozornost vzbujajo za-
viti iz umetnih vlaken, ki se
čedalje bolj uporabljajo pri em-
balazi. Naj omenimo polietilen
in polistrol, iz katerih izdelu-
jejo najrazličnejše ovoje, pa tudi
steklenice in kozarce. Umetna
vlakna seveda niso mogla iz-
podrinuti stekla, ki je ohranilo
svoj položaj še posebno za raz-
ne vrste alkoholnih pijač in
zdravil. Avstrijski center za em-
balazo ima posebno stojnico,
kjer lahko obiskovalec dobi naj-

POSEBNA POZORNOST
EMBALAŽI

Posebna razstava embalaze je
letos na dunajskem velesejmu
že enajsti. Za to razstavo se je
prijavilo okoli 30 domačin in
tujih podjetij. Na razstavi se
lahko prepričajo, da igra papir
pri embalaži še vedno važno vlo-
go; pozornost vzbujajo še po-
sebnosti različnih vrst papirja.
Za samim papirjem ne zaojstaja
lepenka. Pozornost vzbujajo za-
viti iz umetnih vlaken, ki se
čedalje bolj uporabljajo pri em-
balazi. Naj omenimo polietilen
in polistrol, iz katerih izdelu-
jejo naj

Tekma med Trstom in Reko

Tržaški pomorski izvedenec črnogled

V glasilu tržaških liberalcev "Progresso liberale" je Guido Sabini, ki pogosto razpravlja o razvoju tržaškega pomorstva, objavil članek "Reka bi se Trstu". Pisce polemizira s kršćanskodemokratskim poslancom Belicem, ki trdi, da se gospodarski položaj Trsta popravlja, ter primerja razvoj prometa čez Trst s prometom čez Reko. Promet čez Reko je v prvih sedmih mesecih tega leta presegel tržaškega; napredoval je približno za 1 milijon ton ter dosegel 3.557.000 ton, čez Trst pa je znašal 2.882.000 ton, to je okoli 140.000 ton manj kot lani. Uradnih podatkov o prometu čez Reko nimamo pri roki, zato ne moremo kritično presoditi izjavljanih pisca. Pripona "Gospodarstva".

Sabini je mnenja, da je Reka v nekaj letih nepopravljivo postopila navzdol. Trst, in to zaradi nemarnosti tistih, ki so poklicani, da bi branili koristi tržaškega pomorstva. Zgodilo se je to, kar je napovedal glavni tajnik Italijanske liberalne stranke Malagodi na deželni sestanku te stranke treh Benicij 4. oktobra 1955, ko so razpravljali o "prometu in jadranskih koristih". Tedaj je Malagodi pozval vsa italijanska pristanišča na Jadranu, naj skupno nastopijo za zaščito svojih koristi pred prodiranjem Jugoslavije, ki si hoče priboriti pomorsko nadoblast nad Jadranom, kakor jo je imela že nekdanja Avstrija. Malagodi je tejal tudi omeniti, da je avstrijska trgovinska mornarica obvladala Jadran ter je vzdrževala zveze med pristanišči na vzhodni obali Jadrana, pa tudi plovnice zveze z Bliznjim in Daljnjim vzhodom, medtem ko Benetke niso dovolj razvile svoje mornarice. Malagodi je tedaj trdil, da je Jugoslavija naslonila na Sovjetsko zvezo ter tako odtrgal. češkoslovaški in madžarski tranzit in ga preusmerila na Reko.

Mi se ne bomo spuščali v polemiko ne s Sabininim ne z Malagodijem, opozarjamo samo na dejstvo, da je češkoslovaški promet čez Trst v prvem polletju letošnjega leta prekosil avstrijskega, čeprav je Češkoslovaška sovjetska zaveznica in članica Sveta za vzajemno pomoč. Naslonitev Češkoslovaške na Sovjetsko zvezo ni torej imela za posledico, da bi češkoslovaški tranzit odvrnila od Trsta.

Zakaj premalo pijejo

Za časa mednarodnega vinskega sejma v Ljubljani je ravnanje velikega podjetja, ki trguje z vinom, javno načel vprašanje nezadostne porabe vina v Jugoslaviji. Po Sloveniji smo tudi opazili lepake (z geslom "ne starček je živela in podobno"), ki so imeli očito namen popudrati izvenice pitja vina; javno pokušnjo vina v vinskem sejmu v Ljubljani je imela prav gotovo tudi ta namena. Tudi po radiu, oziroma po televiziji smo slišali, da Jugoslovanci popijejo manj vina na glavo kakor prebivalci marsikaterih držav.

Ne bomo povedali nič novega, ako tudi mi zapisemo, da se nam zdi cena vina na drobno v Jugoslaviji previsoka in da je gotovo prav ta okolnost v veliki meri kriva, da ostajajo

po kletah velike količine neprodanega vina. Na televiziji smo videli, da stane navadno vino v gostilni 425 dinarjev liter. To je vendar lep denar. V računanje, kako pridejo do tako visoke vinske cene, se ne moremo spuščati, saj motivacija cene za samo vprašanje porabe vina niti ni važna. Motivacija pivca prav nič ne zanima; zanj ostane vino drago, če je cena upravičena ali ni. Gotovo je razlika med ceno v kleti pri vinogradniku in ceno v gostilni prevelika, ako jo presojamo po običajnem ključu, ki navadno velja za drugo blago. Na Vrbovskem na primer prodaja vinogradnik vino nekako po 100 dinarjev liter.

Mednarodni sloves vinskega sejma

Ko se je v nedeljo, 8. septembra zaključil deveti mednarodni vinski sejem v Ljubljani, je bilo vsem razstavljalcem, gostom in zlasti tujim očenjavalcem vin, gostom iz raznih držav, zlasti pa domačim organizatorjem jasno, da se je ljubljanski vinski sejem tako uveljavil in postavil tako široko temelje svojem nadaljnjemu razvoju, da lahko računamo ne le na najuspešnejše praznovanje jubilejne desete sejm v prihodnjem letu, ampak tudi na nadaljnji nagli vzpon in še širšo afirmacijo med podobnimi mednarodnimi vinskimi razstavami v svetu.

Ze samo število letos poslanih 1135 vzorcev je obudovano vredno. Vinskih vzorcev je bilo 936, zganjih pičje 154, sadnih sokov 72.

Med člani mednarodne komisije za ocenjevanje vin je med drugim redni ocenjevalec Stefano Zaccone, član italijanske akademije za vinogradništvo in vinarstvo iz Novare, enolog in mojster združenja italijanskih ocenjevalcev vin. Drugi ocenjevalci so bili predvsem iz sosednjih držav, tako iz Nemčije, Avstrije, Rumunije, Madžarske, Bolgarije in iz drugih držav. Komisija je morala pred odprtjem sejma trdo delati, da je pravilno ocenila skoraj tisoč vinskih vzorcev ter je zanje podelila 312 zlatih kolajz, 462 srebrnih in 80 bronastih.

Posredna komisija je ocenila 154 vzorcev zganjih pičje in razdelila 72 zlatih, 73 srebrnih in eno bronasto kolajno.

Tretja komisija pa je ocenjevala po okusu, barvi, vonju, bi-nalnosti in izenačenosti (pri kaskastih sokih) sadne sokove. Razdelila je 4 zlate, 16 srebrnih in 15 bronastih kolajz.

Ne moremo navajati, kako so se nam znana slovenska vina odrezala, ker nimamo dovolj predstave v našem listu. Navajamo samo nekaj primerov. Vinska družba je prejela za merlot dve zlati, družba na Dobrovo v Brdih eno zlato za rebulo in še eno za brskvi merlot. Največ zlatih kolajz so od vseh razstavljenih vin pobrala stajerska visoka kakovostna vina, razni traminci, burgundci, rizlingi, muškati, silvanci in drugi. Tudi obrat vinske družbe v Kopru je odnesel domov

Razmeroma ugodna konjunktura za les

Konjunktura za lesno industrijo je na Tržaškem trenutno razmeroma ugodna. To velja predvsem glede porabe nekaterih vrst lesa, kot trdega lesa in iglavcev. Od časa do časa nastajajo težave glede suhote omenjenih vrst lesa. Lokalni operaterji, ki v glavnem uvažajo les iz Avstrije in Jugoslavije, se namreč pritožujejo, da jim je zelo težko priti do avstrijskega in jugoslovanskega rezane-ga lesa v tradicionalnem suhem stanju. Veliko povpraševanje vlada za suhi slavonski hrast za takojšnjo uporabo, pa tudi za vsakovrstne asortimente orehovega lesa (v masivni in furnirski izdelavi), ki zavzema večje vidneje mesto v pohištveni industriji. Povpraševanje in ponudbe furnirjev in vezanih plošč sta danes povsem normalna, torej brez posebnih sprememb.

Trgovina z eksotni pa dela precej težave, četudi ji naše mesto zaradi svoje ugodne zemljepisne lege nudi izredne možnosti za razvoj, zlasti mnogo večje, kakor druga italijanska mesta. Tukajšnji operaterji se pritožujejo zaradi neurejenosti pri podeljevanju uvoznih dovoljenj, težave pa imajo tudi pri preskrbi zlori zaradi izredno ugodne konjunktura za prevoznost, katere traja že vse leto.

Dobro kaže trgovina z drvmi. Navzlic temu, da uporabljajo dave za kurjavo čedalje bolj nafto in druga tekoča goriva, je povpraševanje po drveh veliko. Glede tega velja omeniti, da so zlasti nekatera najvažnejša jugoslovanska lesna podjetja že do polovice preteklega avgusta izvršila prav toliko operacij, kakor v vsej prejšnji sezoni. Izvedli smo, da se v zadnjih mesecih čedalje bolj uveljavlja sodelovanje (koope-racija) med jugoslovanskimi in tukajšnjimi lesnimi podjetji. Mnogi se zlasti dobave elementov za pohištvo in gradbeno industrijo in zanimanje za tovrstne artikule krajevnih operaterjev, ki so povezani z lesnimi podjetji v notranjosti Italije, je bolj živo kot kdajkoli.

Zmogljivost kamnologov bo povečana

Zaradi visokih proizvodnih stroškov ima industrija mramorja precejšnje težave. Proizvodna zmogljivost kamnologov v Carrari znaša 300.000 ton letno. Industriji si prizadevajo, da bi jo še povečali. Zato je potrebna širša mehanizacija mramorne industrije, graditev novih cestnih povezav med kamnoloni in glavnimi cestnimi mrežami, zlasti pa racionalno izkoriščanje površin, ki skrivajo znatne zaloge mramorja. Na ta način nameravajo strokovnjaki dvigniti proizvodnjo na 400.000 ton letno. Industriji se morajo poleg tega opre-gati tudi ostri konkurenci inozemskega mramorja, ki ga spričo previsokih proizvodnih stroškov za domači mramor-talijanski trg nabavljajo po znatno ugodnejših cenah. Navzlic tem težavam je položaj na domačem trgu še razmeroma dober, ni pa nikakršnega jamstva, da se bo konjunktura za industrijo mramorja še izboljšala ali vsaj ohranila na ugodni ravni.

— ar —

Draginja trka na vrata avstrijskih gospodinj

Draginja je pričela močnejše trkati na vrata tudi avstrijskih gospodinj. Zivljenje se je podražilo. Podražitev piva, ki je na dnevnem redu, ne zadeva toliko avstrijskih gospodinj kakor podražitev kruha, ki je bila trenutno odložena, a bo po vseh predvidevanjih znašala okoli 50 grošev pri kg; ta stane zdaj 4 šilinge (96 lir). Nedavno so povišali ceno mleku, in sicer od 2.40 na 2.80 šilinga (od 57 na 67 lir). Ustrezno podražiti mleka se je podražilo tudi maslo. Sladkor je zdaj za 10 odst. dražji, pa tudi meso se je nekoliko podražilo.

Draginja seveda ustvarja s-a bo razpoloženje v javnosti, čeprav bi po goilih statistikar re-smela biti bogve kako občutna. Povprečno so bile v smislu statističnih podatkov cene potrošnega blaga doslej za 1.5 odst. višje kakor pred 1 letom; tu di po najnovejši podražitvi ni so za več kakor 2 odst. višje kakor pred enim letom. Na se-čo je letos mnogo zelenjave in sadja. Zanimivo je, da so cene na debelo v primeri z istim časom lanskega leta nazadovale, in to za 3.4 odst. Podražitev zaostrojuje napetost med delavstvom in delodajalci. Kakor vselej brani tudi zdaj vsaka stran svoje postojanke. Tako delodajalci radi naglašajo, da so se plače v dunajskih indu-strijskih podjetjih povprečno povišale za 6 odst.; če vrač-namo nadurno delo, so se do-hodki delavcev povišali celo za 8 odst. Delavski sindikati na-glašajo s svoje strani, da se do-hodki delavcev niso dvignili v istem razmerju kakor se je dvignila proizvodnost.

Socialni UTRINKI

GRADBENI DELAVCI BODO ZOPET STAVKAJO. V Rimu so že del časa pogajanja med delavskimi sindikati in združenjem gradbenikov ANCE. Delodajalci se nočejo z delavci pogajati za obnovo skupne pogodbe, ki zapade konec leta; pristali so sicer na nekatere manjše zahteve, nočejo pa delavcem zagotoviti minimalne letne mezd. Sindikati so zato prekinili pogajanja in napovedali vsedrjavni stavki. Prva bo 12. in 13. septembra, druga pa 17., 18. in 19. septembra. Tema bodo sledile še druge, krajevne stavke, delavci pa so že prenehali z nadurnim delom.

USLUŽBENCI DRUŽBE ALITALIA STAVKAJO. Uslužbenici letalske družbe Alitalia, tako nameščenci letalskega Fiumicino

kot nameščenci agencij, so priredili 5-dnevno stavkovno gibanje. Za stavko so se odločili zaradi nesoglasij glede obnove skupne delovne pogodbe. Kljub vsemu se letalski promet redno nadaljuje, ker sami piloti ne stavkajo.

Letos mnogo več riža po svetu

Ameriško ministrstvo za p-ljedelstvo sporoča, da je svetovna proizvodnja riža v se-zoni avgust 1962 - julij 1963 do-segla rekordno višino 1.524 mi-lijonov stotov (izvzemši pridel-ke v Kitajski, Sovjetski zvezi, Severnem Vietnamu in Severni Koreji), kar pomeni 11 milio-nov stotov več kakor v prejšnji sezoni in 16-odstotno zboljša-nje v primerjavi s povprečno proizvodnjo v letih 1955-59. O-menenih 1.524 milijonov sto-tov riža je bilo pridelanih na površini nekako 87,2 milijona hektarov, medtem ko so obde-lane površine v sezoni 1961-62 znašale okoli 81 milijonov hek-tarov.

Proizvodnja riža je napre-do-vala po vsem svetu razen v ev-ro-pskih deželah, in sicer naj-bolj v Aziji, četudi tamka pri-delek sam ni bil zaradi slabih vremenskih pogojev sorazme-rn s povečanjem obdelanih površin: to velja v prvi vrsti za Indijo, Pakistan in Južno Korejo. Rekordne proizvodne do-sežke pa so zabeležili v Bur-mi, Kambodji, Južnem Vietna-mu in na Tajskem. V Evropi so se obdelane površine občut-no skrcile, medtem ko so se v Afriki povečale za 8 odstotkov v primerjavi s sezono 1961-62, temu primerno pa je seveda na-predovala tudi proizvodnja. V Južni Ameriki ni pridelke riža bil ugoden v Boliviji, Kolum-biji, Surinamu in Venezueli, medtem ko je suša omejevala proizvodnjo v Peruju in Ekvadoru. V Severni Ameriki je močan napredek proizvodnje riža v ZDA nadomestil poslabšanje proizvodnje v Mehiki.

UVOZ IN IZVOZ ALUMINIA

Italija je v prvih šestih me-secih izvozila 38.114 stotov alu-minija iz njegovih zlitin v skup-ni vrednosti 2.081 milijonov lir, medtem ko je v istem času lan-skega leta izvoz znašal 38.655 stotov v vrednosti 1.986 milio-nov lir. V prvem polletju 1963 je uvoz dosegel 328.866 stotov za 11.543 milijonov lir, lanske leto pa 252.612 stotov za 8.800 milijonov lir.

TVRDKA USTANOVLJENA LETA 1883

Destilacija esenc JANOUŠEK

TRST - BARKOVLJE - TELEFON 29-963

Lastna proizvodnja in izvoz:

eteričnih olj za lekarniško uporabo in izdelavo parfumov; eteričnih olj za izdelavo dišav, mil in kozmetičnih izdelkov; esence za izdelavo likerjev, sirupov in slaščičarskih proizvodov; neškodljivih barvil in aromatičnih kemičnih proizvodov.

Andrej Bolko

mr. ph.

FARMACEVTSKI PROIZVODI IN KEMIKALIE

TRST, Ul. Torrebianca 21-II - Tel. 31-315

IMPORT - EXPORT

Transadria

S. P. A.

IMPORT - EXPORT

TRST - Ul. Cicerone 3-II - Tel. 30-214

Skladišče: Scalo Legnami

Vse vrste lesa - eksote - furnirje poliestere-dekorativne plastične profile - laminate stroje in druge artikule za lesno industrijo

TRGOVSKO ZASTOPSTVO EKSKLUZIVNA ZASTOPSTVA

Nudi najboljše pogoje pri nabavi in prodaji vsakovrstnega blaga

Adamič

TRST, Via S. Lazzaro 23-II - Tel. 28-449, 31-996

IMPORT EXPORT «TECHNA» TRST

Via Carlo Ghega, 2 - Tel. 35-907

TELEGR.: «TECHNALUIN»

RONKE (GORICA) DREVORED SERENISSIMA

Povojni vzpon Makedonije

Skopje sedež nove industrije - Ugodna tla za razvoj kmetijstva

Redko kdaj v zgodovini so po-kazali domači jugoslovanski na-rod, pa tudi zunanji svet takšno vzajemnost s prizadevanji brati kakor prav z Makedonci ob najnovejši potresni kata-strofi. Narodi in posamezniki kar tekmujejo, kdo bo čim več pripomogel k ublažitvi trplje-nja, ki ga je povzročila ta silna nesreča.

Za oblasti se seveda ne po-stavlja samo neposredno vprašanje, kako poskrbeti za stroho tolikšni množici ljudi - saj je Skopje pred potresom štelo že skoraj 200.000 ljudi in posko-dovanih je bilo okoli 90 odst. zgradb - temveč, tudi, kako čimprej nadoknaditi škodo, ki jo je potres povzročil gospodar-stvu. Pred potresom je bilo go-spodarstvo Makedonije v polnem razmahu, tako da so izvedenci računali, da bi Makedonija ne-kako v dveh letih prešla v vrsto aktivnih republik; potres ni zlo-mil volje in podpora Makedon-cem, toda povzročil je silno škodo prav sruca makedonskega gospodarstva. Skopje ni samo središče oblasti, tudi ne samo kulturno središče makedonskega naroda z univerzo in drugi-mi šolami ter kulturnimi usta-novami. Skopje je tudi središče makedonskega gospodarstva. V samem Skopju se je po vojni na-glo razvila industrija, za katere razvoj so bile vložene velike vsote denarja ne samo iz Makedonije, temveč iz vse države. Vstale so nove tovarne, kakor tovarna stekla, tovarna čevljev "Vodno", pa tudi tovarna noga-vice. Tovarna čevljev se je že ta-ko povzpela, da je lahko obutev izvažala tudi v tujino. Te to-varne so bile močno poškodova-ne, vendar se bodo dale ob-noviti. Skopje prireja tudi vsako leto posebno tobačno razstavo, ki naj bi po načrtih organizator-jev pridobila v kratkem tudi mednarodni sloves, ter bi pri-važljala dežele zlasti z vzhodnih predelov, ki pridelujejo tobak.

INDUSTRIJALIZACIJA NAGLO NAPREDUJE

Pred vojno se je v Makedoniji razvijala samo lahka industrija

potrošnega blaga, kakor živil, tkanin, usnja in tobaka. Povojni čas je prinesel nov razmah. Ta-ko je bilo leta 1939 v Makedoniji 112 manjših industrijskih pod-jetij, v katerih je bilo zaposle-nih okoli 8000 ljudi. Danes ima Makedonija 237 tovarn, v kate-rih dela okoli 60.000 ljudi. Makedonija je bogata z različni mi-minami, kakor železom, svin-cem, cinkom, kromom, pa tudi azbesta je tam dovolj. Poleg te-ga predstavljajo njene vode bog-at vir močne pogonske sile. Po-vojni načrtovalci so svoje načrte pač usklajili prav z naravnim bogastvom Makedonije. Izgradi-tev velike hidrocentrale v Mavro-vo, ki je pred vojno dajala ko-maj 7,7 milijona kilovatnih ur električne energije in daje zdaj okoli 500 milijonov kw, naj bi poskrbela tudi za pogonsko silo novi industriji. Rudniki svine-cinca, iz katerih so pred vojno izkopali po 6000 ton rud-nin na leto, dajejo danes 250.000 ton, a pridobivanje kromove ru-de se je dvignilo od 35.000 na 100.000 ton. Pred vojno se je in-dustrija, kakor rečeno, omeje-ovala predvsem na proizvodnjo potrošnega blaga, zlasti na pre-delavo tobaka. Danes znaša de-lež industrije na proizvodnji Ma-kedonije že 37 odst., medtem ko se je pred vojno sukal okoli 6 odst. Lani so za graditev indu-strijskih podjetij vložili 35 mi-liard dinarjev, to je približno trikrat več kakor leta 1937.

Med velikimi podjetji ozi-ro-ma obrati v gradnji je treba o-mentiti predvsem veliko jeklar-no, ki se gradi nekaj kilometrov južno od Skopja in bo stala ok-oli 500 milijonov dolarjev. Žele-zarna naj bi bila dograjena v vsem obsegu do leta 1968, de-la-ma pa bo začela obratovati že leta 1955 ter bo v začetku daja-la okoli 300.000 ton jekla na leto; pozneje bodo proizvodnjo

dvignili najprej na 600.000 ton, končno pa na 940.000 ton. Gra-tnje ni prizadel zadnji potres. V kratkem bo pričela obratovati tudi kemična tovarna v Jug-novcih; proizvajala bo zlasti u-metna vlakna. Zgradili so tudi obrat za pridobivanje karbida, v Biljani je bil postavljen elek-trokemični kombinat.

RAZVOJ KMETIJSTVA

Čeprav je bil po vojni dan poučar zlasti na industrializa-cijo, niso načrtovalci pozabili na kmetijstvo, zavedajoč se, da so glede na posebno lego Makedo-nije (na jugu v državi) dani po-sebno ugodni pogoji za dolo-čen kulturo, kakor vino, sadje, ze-lenjava in še posebno tobak. Od leta 1958 do 1962 so predstavlja-le investicije za kmetijstvo pri-bližno četrtino vseh investicij v Makedoniji, to je razmeroma več, kakor so potrošili za dvig kmetijstva v ostalih predelih Ju-goslavije. Mnogo denarja je šlo tudi za izsuševanje. Med kultu-rami zavzema najvažnejše mesto tobak, ki daje 22 odstotkov na-rodnega dohodka Makedoncev, izvoz tobaka pa predstavlja po svoji vrednosti nič manj kakor 61 odst. vsega izvoza iz Makedonije ter 5 odst. vsega jugo-slovanskega izvoza. Pri obnovi kmetijstva so posebno pozornost posvetili tudi razvoju živinoreje. S kmetijstvom se še vedno bavi-čez polovico Makedoncev, in si-čer okoli 330.000 ljudi od skup-nega števila aktivnega prebiva-lstva 550.000.

Boris Kraigher v Skopju

Podpredsednik zveznega izvrš-nega sveta Boris Kraigher in sekretar za splošno gospodar-

stvo

Sklad za obnovo Skopja

Zvezni izvršni svet je sprejel osnutek za ustanovitev sklada za obnovo Skopja, v katerega se bo do stekala vsa sredstva, določe-na za ta namen. Zakonski osnu-tek je sprejela tudi zvezna skupščina. V sklad so bodo ste-kali prispevki jugoslovanskih na-rodov, ustanov pa tudi osebni prispevki, ki jih bodo porabili za graditev novega Skopja, hkrati pa tudi prispevki iz tujine. Iz vršni svet je določil, da pojeda v ta namen dva odstotka de-narja, namenjenega za investicije, 2 odst. izdatkov za splošno potrošnjo, en odstotek osebnih dohodkov in 2 odst. davka na dohodke. Dohodki iz teh virov naj bi po proračunu za prihod-nje leto dali 64 milijard dinar-jev, ki jih bodo porabili za ob-novo Skopja.

ZAHVALA JUGOSLOV. GEN. KONZULA

V posebnem pismu, ki ga je naslovil generalni konzul v Trstu Rudi Janhuba na našega glavnega urednika, je rečeno: Z hvaležnostjo smo sledili pisanju Vašega cenjenega lista v zvezi z nesrečo, ki je tako težko prizade-la Skopje, in z akcijo za po-moč težko prizadetim prebival-cem, ki ste jo podprli. Sprejmi-mi, prosim, izraze naše najglob-lje hvaležnosti.

ŽELEZARNA

IZVAŽA:

- GRADBENE ZICNIKE PO PARISKIH, BRITANSKIH IN AMERISKIH STANDARDIH
- POCINKANE GRADBENE ZICNIKE; POSTOPEK POCINKANJA S POTAPLJANJEM ALI Z ELEKTROGALVANIZACIJO
- MODROZARJENE ZICNIKE ZA STRESNO LEPENKO
- VLEČENO ZICO, OKROGLO, SVETLO, ZA IZDELAVO ZICNIKOV IN ZICNIH PLETIV
- VLEČENO ZICO, OKROGLO, MODROZARIJENO, ZA VEZANJE
- POCINKANO ZICO, OKROGLO; POSTOPEK POCINKANJA S POTAPLJANJEM
- POCINKANO BODECO ZICO, TIPRA IOWA, DVOJNO PLETENO, DEBELINA ZIL 12.5 BWG, 13.5 BWG in 14 BWG; RAZMAK BODIC OD 2-4 COLE
- ZICO ZA AVTOGENSKO VARJENJE
- POCINKANE IN CRNE SIVNE CEVI ZA PLIN IN VODOVOD, DIN 2440, DIMENZIJE OD 1/2 COLE DO 2 COL
- CRNO PLOČEVINO, SIEMENS-MARTINOVE KVALITETE, FINO, SREDNJO IN DEBELO, V TRGOVSKIH FORMATIH
- POCINKANO PLOČEVINO, SIEMENS-MARTINOVE KVALITETE, DEBELINE 0,5 DO 2 MM, V TRGOVSKIH FORMATIH; POSTOPEK POCINKANJA S POTAPLJANJEM
- PROFILNO ZELEZO V PALICAH, RAZLIČNIH KVALITET, OKROGLO, KVADRATNO IN PLOSCATO
- OPLASCENE ELEKTRODE ZA VARJENJE

Tovarna VIJAKOV

LJUBLJANA

Tomažičeva, 2

PROIZVAJA
SLEDEČE
VRSTE
VIJAKOV:

vijake za kovine in matice od M 2,6 do M 6 mm
vijake za pločevino (kniping)
vijake za les od 2 do 6 mm premera
razne specialne vijake in zakovice

IZDELUJE
VIJAKE
IZ ŽELEZA,
MEDENINE,
ALUMINIJA
IN BAKRA

MODERNA MESNA INDUSTRIJA

emona

ZALOG

LJUBLJANA

PROIZVAJA:
SVEŽE
PREKAJENO
MESO,
POLTRAJNE
IN TRAJNE
MESNE
IZDELKE
V KLOBASAH
IN KONSERVAH
VSEH
VRST.
Z LASTNIM
PREVOZNIM
PARKOM
ZALAGA
DOMAČE
IN TUJE
TRZISČE.

ZASITNI
ZNAK -
ZNAK
KVALITETE!

PREHRANA

LJUBLJANA, Kersnikova ul. 2
Tel. 212-29, telex 03-198

Uvažamo:

— ŽIVILA
— ZACIMBE IN DIŠAVE
— ALKOHOLNE PIJACE
— PIVO

Izvažamo:

— VSE VRSTE ŽIVIL
— KROMPIRJEV IN KORUZNI ŠKROB
— ŠKROBNE DERIVATE
— RAZNE KONZERVE

Turisti in poslovni ljudje!

Ob vašem obisku v Ljubljani obiščite »SUPERMARKET«, v Cigaletovi ulici, kjer boste lahko kupili izbrane jestvine in pijače po najugodnejših cenah. »SUPERMARKET« je odprt vsak dan od 7. do 20. ure, ob nedeljah od 8. do 11. ure.

ŽELEZARNA

ŠTORE

Štore pri Celju

Telefon 31-71 do 73

CELJE in ŠTORE 1,

teleprinter 034-18

Proizvaja: Surovo železo: belo, sivo, hematitno in specialnih kva-
litet — SM jekla: kvalitetna oglikova, plemenita oglikova, kva-
litetna nizko legirana, plemenita nizko legirana in jekla za vzmeti
vseh vrst — vsa prednja jekla izdelujemo v tople valjanih profil-
ih: okrogla, kvadratna, 6 in 8-oglasta, ploščata, specialne profile po
posebnih naročilih — Litoželezne valje: za potrebe črne in barvaste
metalurgije, industrijo gume, papirja in mlinske industrije — Kokile:
vseh vrst in tež — Litoželezne vodovodne cevi — Cevovode za lad-
jedništvo — tankerje — Strojno litino do kosovne teže 15 ton v
vseh kakovostih po JUS-u, modificirano litino, modificirano KGR
litino, ki se odlikuje z zelo visokimi mehanskimi kakovostmi, og-
njedoporno in proti kislinsko odporno litino — Samotni material:
opeko standardnih oblik in oblik po zahtevah naročnikov ter malto v
kakovostih SK 34 in več — Zahtevajte katalog naših proizvodov!

USNJARSKI KOMBINAT

«KONUS»

SLOVENSKE KONJICE
Mariborska cesta 12

Telefon: 1, direktor tel.: 1: Telegram: Konus
Slovenske Konjice; Obrati: Rečica ob Savinji,
Lenart v Slovenskih goricah, Ljutomer, »KO-
KO« v Slovenskih Konjicah, Tanin Majšperk.

IZDELUJEMO:

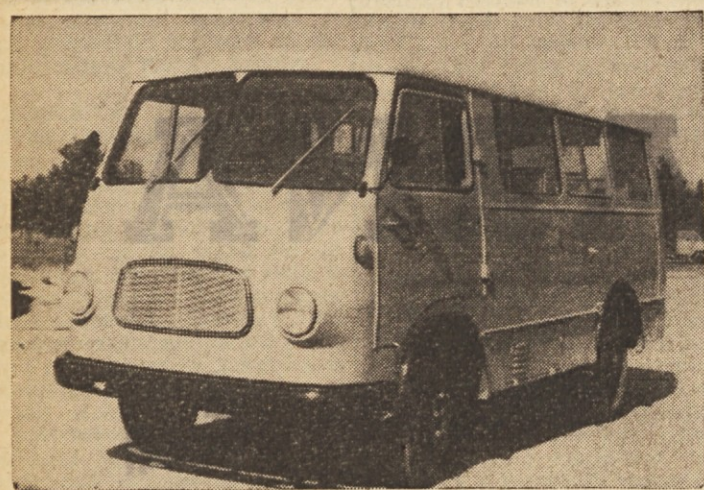
gornje usnje, spodnje usnje, tehnično usnje, goveje
tapetniško usnje, kače usnje, reptilije, konit, opet-
nice, ovčine, lakasto usnje, pogonsko jermenje, teh-
nično konfekcijo, pikerje, usnjeno konfekcijo, tanin.

Izvažamo in uvažamo preko podjetij:

«Koteks - Tobus» Ljubljana, «Centrotex» Beograd,
«Kemija - Impex» Ljubljana, «Derma - Koteks»
Zagreb, «Hempro» Beograd, «Kemikalija» Zagreb,
«Slovenijales-Kooperativa» Ljubljana, «Makotex» Sko-
plje, «Tekig-Invest» Beograd in «Metalca» Ljubljana.

Predstavnstva in prodajalne oziroma skladišča:

«Konus» Beograd, Knez Mihajlova 47; «Konus» No-
vi Sad, Ulica Nar. heroja 10; «Konus» Ptuj, Mi-
klošičeva 1; «Konus» Ljubljana, Gosposvetska 2;
Arnaut - Bahtija, Zagreb, Bogoslova 22/III; Ko-
stić Borivoj, Kragujevac, Janka Veselinovića 4.

Kombi-bus »TAM 2000 CB«, 12 sedežev
Diesel motor 55 KS - nov proizvod TAM

PROIZVODNJA DIESEL VOZIL IN MOTORJEV:

Kamioni »TAM 4500«, 4,5 t.

Avtobusi »A 3000 S in T«, standardni
in turistični, 32 sedežev.

Specialna vozila: prekučniki, kamioni —
hladilniki, gasilska vozila, cisterne
za odvoz fekalij, cisterne za polivanje
ulic, vozila za odvoz smeti.

Kamioni »TAM 2000«, 2 t.

4-cilindrski, 6-cilindrski
zračno hlajeni Diesel motorji

Tovarna

Avtomobilov

Maribor

REZERVNI DELI ZA VSA VOZILA

Vse informacije daje TAM, prodajalne TAM
ter zastopstva po vseh večjih mestih.

TOVARNA AVTOMOBILOV
IN MOTORJEV MARIBOR

OBIŠČITE NAŠ RAZSTAVNI PROSTOR
NA JESENSKEM ZAGREBSKEM VELESEJMU

Kamion-hladilnik »TAM 2000 H«
za prevoz lahko kvarljivega blaga

PLEMENITA JEKLA

oglikova, legirana in visoko legirana

valjana - kovana - lita

PNEVMATSKO ORODJE

- vrtna
- kladiva
- podporne
- noge
- odkopna
- kladiva
- kladiva za zako-
- vičenje in sekanje
- ročni
- brusilni stroji
- nabijalci
- peska
- armature
- in priključki

BRZOREZNO ORODJE

- strgarski
- noži
- spiralni
- svedri
- rezkarji iz kva-
- litete »Elomax«
- krožne žage za
- hladno rezanje kovin

INDUSTRIJSKI NOZI // KOLESNE DVOJICE // VZME-
TI // GRELNA ŽICA // VALJI ZA HLADNO VALJANJE
KOVIN // VALJI ZA VALJANJE BREZSIVNIH CEVI

USLUGE — termična obdelava: kaljenje, poboljšanje, ce-
mentiranje — mehanska obdelava: groba in fina za ulitke
in odkovke — informacije in navodila za izbiro, obdelavo,
predelavo in termično obdelavo ter uporabo naših jekel —
strokovni tečaji za brusilce industrijskih nožev in kalice

— ZNAK OZIROMA FIR-
MA Z NAD 300-LETNIMI
IZKUSNOSTMI IZDE-
LAVE ZLAHTNIH JEKEL

Pordenone postaja važno gospodarsko središče

«Sejem Furlanija - Julijska krajina» - Obisk v tovarni

V Pordenonu je bila nedavno gospodarska razstava Furlanije-Juljske krajine, sejma v manjšem formatu, ki je v nekaj letih svojega obstoja pridobil simpatijo in zaupanje številnih gospodarskih krogov Furlanije in tudi bližnjih pokrajin Benetke, Treviso in Belluno.

Pordenone je bil še tik po zadnji vojni majhno mesto z nekaj večjimi delavnicami in je njegova gospodarska sreča bila v tem, da se je tu stekal denar obirnega kmetijskega področja na desnem bregu Tilmene.

Med takimi delavnicami je bila tudi majhna tovarna «Rex» s približno stopenjdesetimi uslužbenci, v kateri so izdelovali kuhinjske na plin, na elektriko in na les ter z njimi zalagali trgovine v Trstu, v Gorici, v Vidmu in tudi v bližnjih krajih Treh Benečij. Pred nekaj leti pa so pričeli tovarni «Rex» njeni lastniki bratje Zanussi večati in širiti proizvodnjo tudi na druge proizvode, kot so opreme za kuhinje in restavracije, bošnišnice, kasarnah, in tudi hladilnike in pralne stroje. Z dobro prodajno mrežo je tovarni uspelo zaposliti v nekaj letih približno štiri tisoč delavcev in uradnikov.

V Porci, vasi poleg Pordenone, ob cesti, ki vozi v Benetke, stoji danes velika tovarna, v kateri dela na tisoce delavcev in uradnikov. Vsa tovarniška poslopja, od hal do upravne zgradbe, so zgrajena v modernem smislu in na glavnem dvorišču tovarne stojijo na stotine avtomobilov, motociklov in koles, ki so last delavcev in uradnikov ki delajo v tovarni.

Zanussi je tovarna je brez dvoma pripomogla k naglemu gospodarskemu i zvoju Pordenone, ki se je v zadnjih letih zelo razširil, saj so tu nastale številne nove tovarne, zgrajene so bila stanovanjska naselja. Pordenone se je tako razvil in gospodarsko tudi osamosvojil od pokrajinskega centra v Vidmu, da se nekaj let prebivalci Pordenone zahtevajo tudi upravnostno avtonomijo; vlada naj dovolj ustanovitve samostojne pokrajine v Pordenonu z odcepom od Vidma. V Vidmu se seveda temu zelo upirajo, a razviti bo verjetno privedel do samostojnosti Pordenone. Ne katere politične stranke imajo npr. v Pordenonu organizacije ločene od videmskih pokrajinskih forumov in ko je šlo za ustanovitve avtonomne dežele Furlanije-Juljske krajine je moral parlament dati določeno zadostženje Pordenonu s tem, da je tu ustvaril samostojen volilni okoliš.

Vrnimo se k Zanussi je tovarni. Pravzaprav je tovarni štiri, ker ima vsaka svojo delovno specializacijo. V zadnjem času so pričeli izdelovati tudi televizorje in tudi ti gredo dobro v prodajo. Posebna tovarna izdeluje naprave za hotele in restavracije. Zelo dobro je seveda vpeljana prodajna mreža v sodelovanju s številnimi trgovci v celi državi; poleg tega pa je tovarna sama odprla v trgovih velikih mestih svoje trgovine in servise delavnice. Da jim tore delo ne dokazuje dejstvo, da približno 300 vozil (kamionov in podobno) prevažajo blago te tovarne po vsej državi in tudi v inozemstvo.

Posebna poglavje v tovarni tvorijo hladilniki, kajti ta tovarna proizvaja približno četrtno vseh v Italiji izdelanih. Če pomislimo, da je v zadnjih le-

ti nastal pravi «boom» na področju hladilnikov v Italiji, lahko vemo, da je tovarna pri tem mnogo napravila in seveda tudi mnogo zaslužila. Da so svojo proizvodnjo na tem področju tako prodali je pripomoglo tudi dejstvo, da so s povečanjem proizvodnje na tekočem traku skoro za polovico znižali tako produkcijske kot prodajne cene.

Da bi se bolj razširili prodajo svojih proizvodov so uvedli novo ime za svoje izdelke: «Naonis». So to skoro vsi izdelki tovarne, skoro enaki tistim z značko «Rex», prodaja jih v istih trgovinah. To so napravili, da bi si pridobili iste kupce, ki si žele izbrati v trgovinah med različni znamkami.

Tovarna prodaja svoje proizvode v 85 državah. V Jugoslavijo ni s svojimi izdelki prodala, ker so se na jugoslovanski trg plasirali dve konkurenčni tovarni Iginis iz Varese in Zoppas iz Conegliana. Precej zaskrbljenosti je bilo leto pozaj, mi, ko je francoska vlada omela uvoz italijanskih hladilnikov v Francijo, kljub določeni skupnega evropskega tržišča. Ta omejitve pa je bila le relativna značaja, kajti italijanski hladilniki, in med temi v precejšnji meri izdelki tovarne Zanussi, se prodajajo v Franciji zaradi nizke cene in zaradi okusne zunanje oblike.

Marko Waltritsch

Goriško sadje ostalo na drevesih

Kmetje na Goriškem so se zaradi prenizke prodajne cene nekaterih vrst sadja (za kg breskev prejemajo 5 lir, za kg bruske pa 15 lir) odločili, da ne bodo pobrali dozorelih breskev in bruske. Pustili so tako na drevesih skoraj polovico letošnjega pridelka, kar pomeni, da je celih 50 odst. pridelka pričelo gniti. Gre za večitost stotov sadja, ki je šlo po zlu, torej za veliko škodo. Gospodarski krogi na Goriškem so sili zaskrbljeni in skušajo dognati vzroke. Znano je, da je delovna sila predraga nasproti dohodkom, ki jih imajo pridelovalci od prodajne cene. Toda to ni edini razlog, ki je privedel do tako kritičnega položaja. Nekateri sodijo, da nekaj ni v redu pri organizaciji porazdelitve sadja zlasti glede na velik dohodek sadja iz drugih italijanskih pokrajin.

V VIDMU RAZSTAVA HISNE OPREME
V Vidmu so 2. septembra odprli XI. razstavo stanovanjske opreme. Svoje proizvode razstavlja 620 obrtniških podjetij, in sicer v 35 paviljonih na 19.000 kvadratnih metrih površine. Otvorili razstave je prisostvoval senator Pellizzio. Med svojim govorom je dejal, da igra italijansko obrtništvo (ki stoji na 2 milijonih obrtniških podjetij) važno vlogo v gospodarstvu, saj znaša njegova letna proizvodnja čez 1.000 milijard lir letno, izvoz teh proizvodov pa dosega vrednost skoraj 300 milijard lir letno.

NABIRALNA AKCIJA ZA POKRESCENJE V SKOPJU. Slovensko kulturno - gospodarska zveza je izdala zaključno poročilo o nabiranju prispevkov za prebivalce Skopja. Zveza je skupno s svojimi članicami in drugimi organizacijami zbrala vsega 10.927.120 lir, ter približno 32 ton oblačil, obutev in posteljnine, ter zdravil.

Na političnem obzorju

KDAJ TUDI PRI NAS DVOJEZČNOST? Zaradi političnih poudarkov je tudi pri nas politično življenje povsem zaspalo. Profesorji, dijaki in starši imajo že opravka z izpiti, ki nam naznanjajo, da je pred nami začetek šolskega leta. Naša sola se čaka na dokončne izvedbe zakona o uzakonitvi slovenskih šol. Z dvojezičnostjo smo vedno pri starem, ne običajne, ne pokrajinske, pa tudi ne državne oblasti se ne zanejo. Italijanski listi radi pišejo o reciprocnosti. Ko bodo jugoslovani dali italijanski manjšini, kar zahteva, potem bomo, kar želijo. Kako je v resnici z reciprocnostjo na primer glede dvojezičnosti? Tisti, ki hodite na nedeljske izlete v Koper, Portoroz ali Piran, ste lahko opazili, da se v zadnjem času italijanski napisi povsod cedalje bolj množijo. Na ulicah v Kopru in Piranu so bili že davno, zdaj jih opazite v vseh uradih, kakor na primer na okencih in postnih uradih, v običajnih uradih, po šolah, na gostilnah itd. V vseh javnih uradih se državljani italijanske narodnosti lahko pogovorijo z uradnikom v svojem materinem jeziku. Pri nas ne postavljajo tržaška občina dvojezičnih napisov niti v okoliških vaseh, ki pripadajo Trstu, kaj se, da bi pričela izdajati dokumente v obeh jezikih. Nič bolje ni ne v pokrajinskih ne v državnih uradih.

TRŽAŠKA OBČINSKA KRIŽA SE VEDNO ODPRTA PRI glasovanju za proračun je sedanj tržaški občinski odbor zašel v krizo, ker ni bilo oddanih za odobritev proračuna do volj glasov. Podoben položaj je nastal v pokrajinskem odboru. Odbori so kljub temu ostali na oblasti, vendar je bilo rečeno, da bodo postavili proračune v jeseni ponovno na glasovanje. V zadnjem času poskušajo kršćanski demokrati pridobiti socialiste, da bi jih podprli. Tako poročila bilten «Notizie Trieste», ki ga izdaja komunistična stranka v Trstu. Ta je proti takšnim tajnim in «zasebnim razgovorom». Vso zadevo bi bilo treba postaviti pred javnost.

SPOMENIK PADLIM. 8. septembra so na tržaškem pokopališču pri Sv. Ani odkrili spomenik padlim partizanom, ki so tu pokopani. Izbrali so ta datum, ker je to obletnica začeta osvobodilne borbe. Na spomeniku stoji, da je posvečen «padlim v vojni 1940-45», čeprav so organizacije bivših partizanov zahtevale, naj bi tu v napisu stalo, da gre za spomenik partizanom, ali pa vsaj «padlim za svobodo». Napisi je samo v italijanski, čeprav so v osvojenem gibanju bili v ospredju prav Slovenci.

PROSLAVA 20-LETNICE OSVOBODILNE BORBE NA PRIMORSKEM. V soboto in nedeljo so se zbrale v Cerknem velike množice bivših partizanov in drugega ljudstva, da bi orošili 20-letnico vstaje na Primorskem, ki se je začela z bojem 31. divizije IX. korpusa. Spominski govor je imel generalmajor Dušan Svava-Dule. Ta je ob pokopališču odkril spomenik na partizanskih grobnicah, kjer je pokopanih 999 partizanskih borcev, talcev in žrtve fašizma (od teh 89 garibalincev in 33 kor v iz Trsta in Gorice). Spomenik je izdelal kipar Janez Lenassi.

POVEČANA PROIZVODNJA OPEKARN
Klj zaveda skupno proizvodnjo italijanskih opekarn, poročajo Zavod za statistiko, da je ta v preteklem letu dosegla 22 milijonov ton gradiva (proti 20 milijonov ton v prejšnjem letu); od tega 8 milijonov 700 tisoč ton težke in srednje opeke (leta 1961 8 milijonov 500 tisoč ton), 4 milij 750.000 ton votlakov (leta 1961 4 milij 300 tisoč ton), 1 milijon 160.000 stresnikov (leta 1961 980.000 ton), 7 milij 150.000 ton votlakov-stropnikov (leta 1961 6 milijonov) in 240.000 ton raznih drugih opečnih izdelkov (leta 1961 220.000 ton).

Italijanski izvoz opečnih izdelkov je v preteklem letu dosegel 150.800 ton (proti 128.900 tonam v prejšnjem letu), uvoz pa 11.300 ton proti 9.800 tonam leta 1961.

UPRAVICENI OPTIMIZEM
Strokovnjaki menijo, da bo italijanski stanovanjski trg v

Neurje povzročilo velikansko škodo

V noči med 4. in 5. septembrom je zajelo naše mesto, zlasti pa okolico silovito neurje, kakršnega Tržačani še dolgo ne pomnijo. Najhuje je prizadelo Milje in okoliš, Debeli rtič, Opsopsko dolino, Zavlje, Dolino, Boljune in Kolonkovec. Delno zaradi prejšnjih nalivov, delno pa zaradi silovitosti te nevihte so potoki nenadoma prestopili bregove, odnašali s seboj kamenje in vsakovrsten material, prekrivali z njim polja in vinograde. Voda je vdrla v stanovanjska poslopja in povzročila smrtno žrtev ter na stotine milijonov škodo. Najhuje je sta razsajala reka Glinska, ki se je spremenila v pravi hudournik in potok Osp, ki je preplaval vso dolino do morja. Podri se je most na glavni cesti med Trstom in Miljami, tak da je bil prekinjen ne le promet med mestom in miljskim področjem, ampak sploh med obema območjema področjem. Velika škoda je bila v industrijskem pristanišču, kjer so naplavinne pregazile tovarne in stroje. Življenje je izstopilo delavci, ki ga je med spanjem v baraki odnesla naplavinjena voda. (O škodi, ki jo je povzročilo neurje na poljih dolinske občine in na Kolonkovcu, poročamo na zadnji strani).

Medtem so se sestali predstavniki mestnih oblasti, da bi s primernimi ukrepi nemudoma pomagali najbolj prizadetim krajem. Vlado komisariat na primer že izročil ustanovi ECA 10 milijonov lir za prvo pomoč najbolj oškodovanim družinam. V soboto si je prizorišče nesreče ogledal predsednik vlade Leone, ki je miljskim županu Paccu obljubil, da bo pri vladi posredoval za dodelitev izredne denarne pomoči oškodovanim področjem. Vladnemu komisariatu je dal nalog, naj se sedaj ukrene vse potrebno, da bi se normaliziral vsaj cestni promet na prizadetem področju.

Pokrajinsko kmetijsko nadzorstvo v Trstu sporoča kmetovalcem in vrtnarjem, ki so utrpeli škodo zaradi poplavl v preteklih dneh, da bo prejemale prijave o škodi od 10. do 14. septembra. Prizadeti morajo škodo navesti na posebnih obrazcih, ki so jim na razpolago na županstvu in Miljah in Dolini, na sedežu kmetijskega nadzorstva v Ul. Ghega 6, in pri tajništviš Kmečke zveze in Zveze malih posestnikov v Ul. Geppa 9.

Prijavite pravočasno škodo

OPOZORILO GLEDE OBČINSKIH DAVKOV
Tržaški župan dr. M. Franzl je davčnim obvezancem poslal posebno okrožnico (po pošti), v kateri jih opozarja, da potече 20. septembra rok za prijavo raznih dohodkov, oziroma sprememb dohodkov, ki so podvrženi občinskim davkom; med temi predvsem družinskemu davku, davku na pse, obrtna dovoljenja, aparate za ekspresno kavo, pristojbini na napise, pristojbini za odvoz smeti, pristojbini na zasedbo javnih površin in javnih prostorov, prispevku za kanalizacijo in davku na najemnine. Davčni zakon, ki so že vpisani v davčni spisek, so dolžni prijaviti samo spremembe glede dohodkov, ki so podvrženi občinskemu davku. Prijava naj bo

prihodnjih 10 letih zahteval 34 milijonov novih stanovanjskih prostorov. Italijansko prebivalstvo se namreč še vedno množi, poleg tega ima čedalje večje zahteve, ker se dviga njegova življenjska raven. To je tudi eden izmed razlogov, ki vzbujajo optimizem med italijanskimi opekarnami. Poleg tega zahteva sodobna gradbena tehnika bodisi za graditev industrijskih kakor tudi stanovanjskih poslopj v veliki meri opečne opekarn, tako da ni strahu, da bi te izpodrinili drugi.

Graditev stanovanj je lani v Italiji napredovala: saj je bilo zgrajenih 359.359 stanovanj z 2.548.099 prostorov. Vzporedno s potrebo po graditvi stanovanj se je seveda dvigala tudi proizvodnja opekarn; saj je lanko leto napredovala kar za 2 milijona ton opečnih izdelkov ali za 10 odst. v primerjavi s prejšnjim letom. Do prednastavni je bila gradbena dejavnost najbolj živahna še vedno v Južni Italiji. Toda polagoma se oživlja tudi na severu. V zadnjih dveh letih je v južnih predelih države nazadovale in njen delež pri vsedravnih gradbenih dejavnostih je padel od 12,5 na 11,9 odst. Poslabšanje je opaziti tudi v Severni Italiji, saj je njen delež upadel od 61,8 na 57 odst.; gradbena dejavnost je najbolj napredovala v srednji Italiji (njen delež je narasel od 18,5 na 21,6 odst.), živahna pa je tudi na otokih, katerih delež se je dvignil od 7,2 na 9,5 odst.

Nenehno množenje prebivalstva pa tudi zboljšanje življenjskih pogojev zahtevata čedalje intenzivnejšo dejavnost v tovarnah gradbenega materiala, zlasti v opekarnah, in v gradbenih podjetjih. Zato gledajo italijanske opekarn v bodočnost z optimizmom.

KRONIKA

MINISTER DOMINEDO V TRSTU

Pred dnevi se je mudil v našem mestu minister za trgovinsko mornarico Dominedo. S po veljnikom tržaškega pristanišča Battaglierjem in predstavniki oblasti je razpravljal o težavnem položaju, v katerem se nahaja tukajšnja luka. Povedal je, da se bodo sestali predstavniki plovnih družb Italija, Adriatica, Tirrenia in Tržaški Lloyd ter se pogovorili o načrtu za temeljito preureditev italijanskega plovnega prometa. Glede Trsta je minister dejal, da je uprava pristanišča pomanjkljiva. Pripomnil je še, da vladni organi proučujejo kritično stanje, ki ga je povzročilo zvišanje tarif v Javnih skladiščih in da je po njegovem mnenju potrebno ukrepe za preprečevanje s povečanjem podpora.

REKORDNI OBMEJNI PROMET V AVUGSTU. V preteklem mesecu je mali obmejni promet na Tržaškem močno narasel. Zabeležili so 965.052 prehodov s potnimi listi, medtem ko jih je bilo lani le 456.981. Od tega odpade 279.239 prehodov na Italijane (lani 124 tisoč 643) in 685.823 na inozemce (lani 331.200), 94.200 na Avstrijce (lani 25.900), 78.900 na Francoze (lani 45 tisoč), 60.600 na Jugoslovane (lani 44.900), sledijo pa po vrsti Angleži, Švedci, Američani, Danci, Norvežani, Grki itd. S propustnicami je bilo 794.217 prehodov, lanko leto pa 647.831. Z italijanskega področja je bilo 643.438 prehodov (lani 353.409), iz jugoslovanskega področja pa 330 tisoč 779 prehodov, (lani 284 tisoč 422). Največ prehodov so zaznamovali na bloku pri Škofijah, in sicer 324.800 (lani 271 tisoč 700), po številu prehodov pa sledijo Fernetiči, Sv. Jernej, Pesek, Lipica, Repentabor, Prečnik, Cereja, Campore in Sv. Barbara.

NOVO INDUSTRIJSKO PODJETJE V TRŽICU. — V Tržicu bodo v kratkem ustanovili industrijsko podjetje «Thermofrigor Italiana S.p.A.», ki bo v industrijski coni zgradilo lasten industrijski obrat. Opremljen bo z najsoodobnejšimi stroji, proizvajal pa bo kovinsko opremo za hotele, restavracije, menze, ladje in podobno.

PATER GIORGIO ZAPUŠČA PLACUTO. Po 7-letnem opravljanju svojega posla v župniji na Placuti pri Gorici, je pater Giorgio zapustil to župnijo, ker so ga premestili.

Z AVTOMOBILOM SE JE POKRESCENIL TRGOVEC I. Podobnik iz Opčin, ko se je v nedeljo vozil s svojo družino (ženo in dvema

otrokoma) in bratom drogeristom, mimo S. Dona del Piave. Do nesreče je prišlo zaradi prehitvevanja. Ponesrečenec so sprejeli v bolnišnico v S. Dona del Piave. Podobnik se je pri nesreči udaril v glavo, soproga pa v ključnico, ostali so se več ali manj potolkli. Poškodbe niso nevarne.

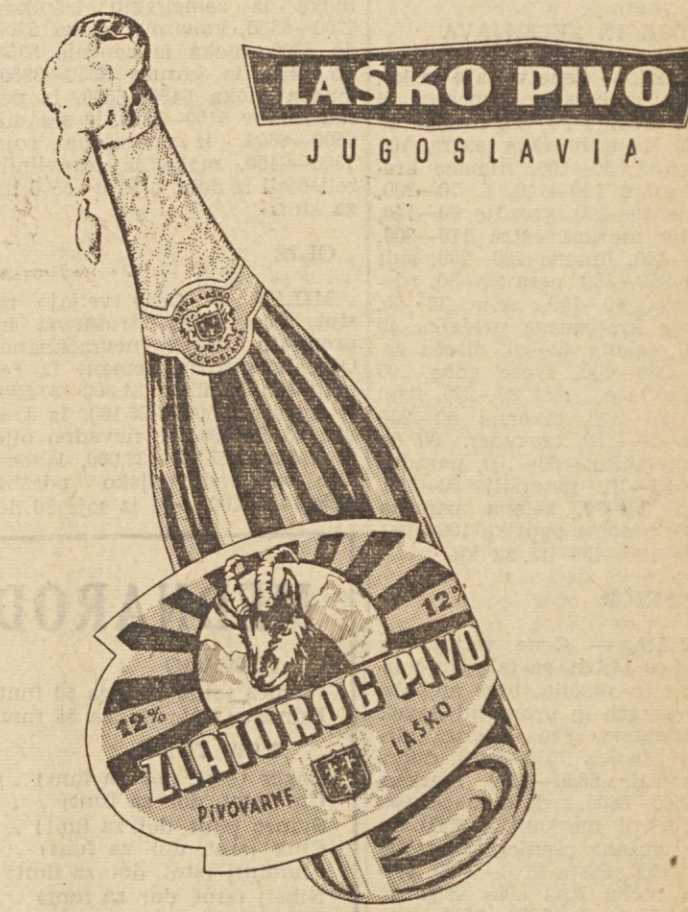
V IDEMSKI POKRAJINI ISČEJO PETROLEJ. Na področju Carnagacco blizu Pozzuola v videmski pokrajini so našli nekaj slane vode. Strokovnjaki pravijo, da je slana voda znamenje navzočnosti petroleja. Tehnični izvedenci petrolejske družbe AGIP so se s pomočjo opremo odpravili na področje Carnagacco in na vso paro iščejo petrolej.

NAŠE SOŽALJE

V Arezzu je zaradi vnetja slepice umrl drugi tenorist moškega pevskega zbora iz Jela Stane Kostomaj. V Trstu so umrli: 48-letni delavec Primo Adamič med silovitim neujem, ki je razsajalo nad mestom v

noči med 4. in 5. septembrom; 86-letni Franc Gombac, Albert Krišćak iz Barkovej, 84-letni Arturo Mastellani (Marcelanc), ki se je gastrupil s plinom, in 55-letni Antonio Lussa zaradi srčne kapi. V Tržicu sta pri prometni nesreči z avtomobilom zgrubila življenje jugoslovanske državljana 54-letna Marija Kelčić in 51-letni Josip Gruric iz Delnice na Hrvaškem. V Staverjani se je 47-letni Marj Dornik zastupil s solno kaslino, ki jo je pomotoma spil. V Gorici je napravil samomor 62-letni Josip Ivančič.

PODPREFEKT DR. MARIO CAPON. V Trstu je nedavno umrl dr. Mario Capon, inšpektor tržaškega generalnega vladnega komisariata, ki je dolgo let imel važno besedo pri politični upravi. Rajni je diplomiral za doktorja prava v Padovi in pozneje tudi prav tam za doktorja političnih ved. Služboval je na notranjem ministrstvu v Rimu, pozneje v Bellunu in Gorici. V Trstu je bil več let šef kabineta generalnega vladnega komisariata. Bil je tudi podpredsednik italijanske delegacije v mešanem italij-jugoslovanskem odboru, ki je bil ustanovljen v smislu posebnega statuta za zaščito narodnostnih skupin.

LASKO PIVO
JUGOSLAVIA

PRVOVRSTNO - BELO IN ČRNO - LAŠKO PIVO
DOBITE V VSEH GOSTILNAH V TRSTU
IN GORICI

Zlati časi za opekarne

Italija potrebuje še mnogo stanovanj

V zadnjih časih so se razširile govorice o pomanjkanju gradbenega materiala, torej tudi opečnih izdelkov. Gradbeni strokovnjaki nam je pojasnili, da glede gradiva sploh ne more biti govora o pravem pomanjkanju. Peska, cementa, gramoza, opečnih izdelkov in podobnega je vselej dovolj na razpolago. V najslabšem primeru lahko pride le do težav pri dobavi, ki jih po navadi povzročijo stavke uslužbenega osebja v tovarnah gradiva ali v podjetjih za prevoznost. Nekaj podobnega se je zgodilo pred nedavnimi tudi v našem mestu (primer stavke v Italcementi), pred leti pa so zasle v težave opekarne v Lombardiji, zaradi česar so tamkajšnji operaterji kupili materialne vse opečno proizvodnjo v Benečiji: nastal je razmeroma precej zastoj v dobavi, ki pa je bil začasnega narave in ni povzročil pomanjkanja opečne gradiva, ampak le lažjo podražitev gradiva. Do zastoja v dobavi je v zadnjih letih prišlo tudi pri nas v Trstu, zlasti kar zadeva nekatere vrste opečnih izdelkov, ki jih je bilo treba na rotati pri opekarnah na Benetke: dobava se je vršila v zapoznelem roku, sicer pa ni nastala prava kriza. Take in podobne težave nastajajo posebej zaradi trenutno najbolj perečega socialno-gospodarskega vprašanja v državi — pomanjkanja delovne sile, ki je danes zajelo večino gospodarskih panog.

OPEKARNE V NASI BLIZINI
V našem mestu posluje samo ena opekarna v Zavljah. Ta se

je pravzaprav specializirala in izdeluje votlake za postavljanje stropov (opečno tramovje). Opečno gradivo upražajo gradbeni podjetja in trgovci na Tržaškem v veliki meri iz opekarn v Furlaniji, na Goriškem in v videmski pokrajini, pa tudi na Ben. kem. Na Goriškem so tri manjše opekarne, v videmski pokrajini pa so tri opekarne večjega obsega, tudi opekarne n. Beneškem (n. primer v Trevisu) so vr. ke. V Trstu primanjkuje polne opeke. Zato uvažajo polno opeko tudi iz Jugos. vlje; jugoslovanska opeka je debelejša in dobra, ker je iz kakovostne gline, cene pa so konkurenčne. V Trst prihaja zlasti opeka iz opekarn blizu od Nove Gorice, kakor iz Bižin in Renč.

Glede cen lahko rečemo, da so v glavnem ostale neizpremenjene. Pred meseci so gradbeniki vztrajali pri trditvi, da se bo gradivo v najkrajšem času podražilo za 20 do 40 odst. V resnici se je njegova cena dvignila le za 5 do 10 odst.; tako so na primer votlaki pred nekaj meseci stali 36 lir eden, zdaj pa njihova cena med 41 in 42 lirami. Izvedenci vsakakor predvidevajo, da se bo v kratkem cena gradiva dvignila zaradi pomanjkanja delovne sile, zlasti kvalificiranih delavcev, kateri povečini delujejo v tujino. Nemčijo, Švico itd., kjer se jim nudijo ugodnejše možnosti za zaslužek.

Konec lanskega leta je v vsej Italiji obratovalo 1321 opekarn. Lani se je zmogljivost opekarn v Italiji povečala za 26 milijonov ton. Ustanovljenih je bilo

Na morje in v planine!

HOTEL «ADRIA» ANKARAN

vam nudi
sonce in morje, udobno
bivanje v weekend hišicah,
okusne jedi,
priznana vina
in mnogo zabave!

PARK HOTEL - Nova Gorica

Moderno urejen hotel z vsem
komfortom — Restavracija
in kavarna — Prijeten vrt
z glasbo in plesom vsak večer
razen ob ponedeljkih —
Prostorna domača in mednarodna kuhinja — Odlična domača in štajerska vina

Na svidenje v BOHINJU!

Kopanje, veslanje, ribolov v jezeru in reki, lov na game, bivanje v mirnih hotelih, folklorne prireditve, izleti k slapu Savice, na Komno, Pokljuko, Bled in na Triglav - vse to vam nudi Bohinjski turistični društvo v Bohinju

Hotel «ZLATOROG» BOHINJ

180 postelj — Hladna in topla tekoča voda v vseh sobah — Jezersko kopališče, čolnarna in garaže — Železniška postaja Bohinjska Bistrica —

ŠPORTHOTEL «POKLJUKA» (BLED 1250 m)

Moderno urejen hotel s tekočo toplo in hladno vodo, centralno kurjavo in dvigalom. Restavracija z domačimi in tujimi specialitetami, kavarna in plesni saloni. Železniška postaja Lesce-Bled, Bled-Jezero. Stalna avtomobilska zveza. Obične nas, zadovoljili Vas bomo!

Grand Hotel Toplice-Bled

Prvovrsten hotel odprt razen od 15. 10. do 15. 12. skozi vse leto. Moderno opremljene sobe s kopalnicami in balkoni. Termalno kopališče s stalno temperaturo 23 stop. C. Izleti s kočijami, alpski vodniki, vsakovrstne zabave in razvedrila. Prvovrstna domača in mednarodna kuhinja, odlična vina.

BLED vas vabi

Jezero z otokom, blejski grad, izleti v prelepo okolico, prireditve, žičnica na Stražo, poletni in zimski športi, lov, ribolov.

• Prometne zveze ugodne •

IZKORISTITE NIZKE posezonske cene v gostinskih podjetjih

GORIŠKEGA OKRAJA

- Cene penzionov 900—1900 dinarjev
- Vse informacije dobite pri Turističnih društvih v Bovcu, Kobaridu, Mostu na Soči, Idriji, Kanalu, Ajdovščini, Vipavi in pa pri
- GORISKI TURISTIČNI ZVEZI V NOVI GORICI

GOSTINSKI SOLSKI CENTER HOTEL «KRIM» BLED

se priporoča svojim cenjenim gostom za obisk v hotelu in na blejskem gradu. Izvrstna kuhinja. Prvovrstna postrežba. Pred in po sezoni znaten popust!

H «POD VOGLOM» BOHINJ vas vabi!

Pred in po sezoni 30% znižane cene!

TRŽNIPREGLJED

Italijanski trg

Kupčije na italijanskih trgih so v polnem teku. Blago prihaja redno na trg in prekupevalci so spet zavzeli svoja delovna mesta po polnem premoru. Trg z žitaricami je precej živahen, saj so se cene pšenice, koruze, jecmenu in ovsu dvignile. Dvignile so se tudi cene nekaterim vrstam sadja in zelenjave. Povpraševanje po mlečnih izdelkih je veliko, posebno do bro se prodaja sir grana in maslo; cene težijo navzgor. Trg z živino je nekoliko v zasvoju zaradi prevelike ponudbe klanje živine. Isto velja za teleta, katerih cene so se deli časa niže. Ugodne so kupčije s perutnino, posebno s perutnino za rejo. Čen- najem so precej visoke, vendar pa izvedeni napovedujejo znižanje cen v najkrajšem času. Trg z oljem je po začasnih slabih kupčijah končno oživel. Cene so cvrste, in to za oljčno kakor tudi semensko olje. Kupčije z vinom so slabe, navadno namizno vino spo'oh ne gre od rok; nekaj zanimanja vladamo za originalna italijanska vstekljenična vina.

SADJE IN ZELENAJAVA

MILAN. — Cene veljajo za kg, vstevši embalažo. Lubenice 6 do 30, jabolka 30—60, hruške 40 do 60, bele breskve extra 100 do 140, I. 50—100, rumene breskve extra 100—140, I. 70—100, češnje 70—200, grozdje 90—140, grozdje moškat extra 110—200, I. 40—100, limone 200—230, šuš česen 250—350, pesa 30—80, rdeča pesa 40—100, zelje 30—60, korenje krajnjega pridekla 40 do 60, čebula 40—50, disca za lišča 250—400, sveže gobe 30 do 250, svež fižol 80—220, fižol boby 80—200, cikorkija 50—200, solata 90—150, trokadero 90 do 170, melanzane 60—100, paradizj niki 35—70, peteršilj 50—150, zelena 30—70, zelena paprika 50—90, rumena paprika 100—180, bučice 100—130 lir za kg.

ZITARICE

MILAN. — Cene veljajo za stot, f.c.o Milan, za takojšnji izročitev in plačilo, brez embalaže, trošarina in prometni davek nevrčunana. Fina mehka domača pšenica 7050—7450, dobra merikantile 6550—6850, merikantile 6500—6600, trda domača pšenica dobra merikantile 8900 do 9200, uvožena pšenica Manitoba 9500—9600, Plata 9200—9300, pšenica mehka tipa «00» 9900 do 11.700, tipa «0» 9300—9500, tipa «1» 8900—9000, moka za testenine tipa «00» 9400—9500, uvožena koruza 4900—4950, uvožen jecmen 4400—5000, domač oves 4700—5000, uvožen oves 4750 do 5000, uvoženo pšeno 4300—4350, neoluščen riž Arborio 8100 do 9100, Vialone 9000—9500, Carnaroli 8000—9500, Vercelli 7600 do 8400, R.B. 7600—7900, Rizzotto 7300—7500, P. Rossi 7600—7800, Maratelli 7500—7600, Stirpe 136 7000—7300, Ardizzone 7000 do 7300, Baillone 6900—7200; oluščeni riž Arborio 17—17.500, Vialone 18.800—19.000, Carnaroli 17 do 18.500, Vercelli 16—16.300, R.B. 12.400—12.700, Rizzotto 11.900—12.200, P. Rossi 12.700 do 13.000, Maratelli 12.400—12.600, Stirpe 136 11.300—11.500 (Ardizzone 11.300—11.500, Baillone 11—11.200 lir za stot.

ZIVINA ZA REJO IN KLAJNA ZIVINA

BERGAMO. — Zivina za rejo: krave mlekarice 200—240.000 lir za glavo, krave prvenosne gorske pasme 150—180.000, teleta 6 mesecev do 1 leta stara 95.000 do 125.000, konji 1 do 5 let stari 90—100 kg težki 440—450 lir za kg, 40—50 kg težki 570—590, neodstavljeni prašiči 20—25 kg težki 680—710, svinje 400—420, goveja klavna zivina: volj I. 380 do 400 lir za kg žive teže, II. 340—370, krave I. 390—410, II. 210—240, junci I. 390—410, II. 350—380, bikli I. 390—410, II. 350—380, teleta I. 640—660, II. 590—610, konji 270—300, žrebeta čez 1 leto stara 350—389, neodstavljeni žrebeta 3 do 4 mesecev stara 430—460 lir za kilogram.

PERUTNINA IN JAJCA

MILAN. — Živi domači piščanci 700—800, zaklani domači piščanci 900—1150, navadni živi

VALUTE V MILANU	
Amer. dolar	23.63 9.9.63
Kanad. dolar	620.95 321.02
Nem. marka	573.25 573.69
Francoski fr.	155.96 156.02
Švicarski fr.	126.72 126.74
Avstrijski šil.	143.86 143.91
Funt št. pap.	24.06 24.06
Funt št. zlat.	1737.75 1737.42
Napoleon	625.00 — 635.00
Zlato (gram)	5700. — 5750. —
Dinar (100) — Trst	715. — 715. —
drobni 75	debeli 68
BANKOVCI V CURIHU	
ZDA (1 dolar)	4.30
Anglija (1 funt št.)	12.00
Francija (100 n. fr.)	87. —
Italija (100 lir)	0.692
Avstrija (100 šil.)	16.55
CSSR (100 kr.)	13. —
Nemčija (100 DM)	107.50
Belgija (100 b. fr.)	8.45
Švedska (100 kr.)	82. —
Nizozemska (100 gold.)	118.50
Španija (100 pezeta)	7.10
Argentina (100 pezov)	2.80
Egipt (1 eg. funt)	6.35
Jugoslavija (100 din)	0.50
Avstralija (1 av. funt)	9.55

piščanci 260—230, zaklani 350 do 440, zaklani uvoženi piščanci 400—500, žive kokoši 330—450, zaklane kokoši 550—600, žive domače kokoši 650—750, zaklane 850—1000, uvožene žive kokoši 450—500, zaklane pegatke 850 do 950, zaklane uvožene pegatke 750—760, zaklani golobi 1100 do 1200, zaklane uvožene pure 500 do 550, zaklane domače gosi 600 do 750, uvožene zmznjene gosi 400—500, živi domači zajci 530 do 590, zaklani domači zajci s kožo 650—730, brez kože 750 do 810, uvoženi zmznjeni zajci 700 do 750 Perutnina za rejo: piščanci 130—140 lir glava, maše gosi 300—500, račice 1300 do 1900, purančki 900—1400, Sveža domača jajca 30.50—30.50, uvožena ožigšana jajca iz Poljske 22—23 lir za jajce.

KRMA

MILAN. — Celj ali zrezani rožiči 4500—4800, seno majskega reza 2800—3000, II. reza 2700 do 2900, detelja 2500—2700, slama 1400—1600 lir za stot, krmne pogache iz koruze 4650 do 4850, lanene 6900—7000, krmna moka iz zemeljskih lešnikov 6200—6300, kokosova moka 5200 do 5300, moka iz sončnice 3350 do 3450, iz koruze 3850—3950, lanena moka 6450—6500, iz paradiznikov 5400—5600, iz sezama 6500—6600, iz prepečenec soje 7300—7400, moka iz zdravilnih zelišč ali iz detelje 5400—5500 lir za stot.

OLJE

MILAN. — Cene veljajo za stot, f.c.o Milan, trošarina in prometni davek nevrčunana. Olje iz surovih semen: iz zemeljskih lešnikov 31.300—31.500, iz koruze 27.900—28.100, iz tropin 28.900—29.100, navadno olje iz kokosa 21.500—22.000, laneno olje za industrijsko porabo 20.500—20.700, olje iz soje 30 do

30.200, ricinusovo olje za industrijsko porabo 32.000—33.200, semensko jedilno olje: iz zemeljskih lešnikov 36—36.200, semensko jedilno olje I. 34.800—35.100, oljčno olje: «lampante» 51 do 51.500, retificirano 58.000—58.500 lir za stot.

PAPIR IN LEPENKA

TURIN. — Cene veljajo od proizvajalca do grosista, f.c.o papirna, trošarina nevrčunana. Navaden satinarizni tiskarski papir 17.500—19.000, srednje vrste 20.500—22.000, navaden pisarniški papir 18—19.500, srednje vrste 21.500—23.000, finejši 27 do 29.000, trikrat klejen papir 28.500 do 31.000, registrski papir srednje vrste 22.500—24.500, finejši 27—28.500, pisemski papir srednje vrste 26—28.000, finejši 31 do 33.000, velina za kopije 44.500 do 46.500, risarski papir 51.500 do 55.000, «solex» 30—37.500, beli pergamin navaden 25—26.500, extra 30—31.500, srebrni papir 37—39.000, bel ali barvan kartončin, navaden 21.500—23.500, finejši 32—35.000, tipa «Bristol» 37—42.000, siva navadna lepenska 7000—7500, siva lepenska za vezavo knjig 8500—9500, kartončin «triple» 12—14.000 lir za stot.

MLEČNI IZDELKI

MILAN. — Domače maslo 885, lombardsko maslo 865, maslo iz centrifuge 925 lir za kg; sir grana proizv. 1960 920—1000, proizv. 1961 900—960, proizv. 1962 820—900, grana svež 550 do 710, uležan 570—650, sbrinž svež 550—590, uležan 630—670, emmental svež 610—630, uležan 670—720, provolone svež 640 do 680, uležan 680—710, gorgonzola svež 425—445, uležan 670—700, italico svež 470—510, uležan 500 do 600, taleggio svež 460—490, uležan 620—660, crescenza svež 400—420, uležan 490—520 lir za kilogram.

MEDNARODNA TRŽIŠČA

CHICAGO	19.9.63	28.8.63	9.9.63
Pšenica (stot. dol. za 60 funtov)	180 3/4	177 1/4	184 1/4
Koruza (stot. dol. za 56 funtov)	121 1/4	125 1/4	124 1/4
NEW YORK			
Baker (stot. dol. za funt)	31. —	28.87	28.87
Cin (stot. dol. za funt)	115.25	115.37	115.50
Svinec (stot. dol. za funt)	11.50	11.50	11.50
Cink (stot. dol. za funt)	13.50	13.50	13.50
Aluminij (stot. dol. za funt)	22.50	22.50	22.50
Nikelj (stot. dol. za funt)	79. —	79. —	79. —
Zivo srebro (dol. za steklenico)	185. —	185. —	188. —
Bombaž (stot. dol. za funt)	35.05	35. —	35. —
Kava «Santos 4s» (stot. dol. za funt)	33. —	33. —	32 3/4
LONDON			
Baker (funt šter. za d. tono)	234 1/4	234 1/4	234 1/4
Cin (funt šter. za d. tono)	905. —	906. —	924. —
Cink (funt šter. za d. tono)	76 1/2	77 1/4	76 1/2
Svinec (funt šter. za d. tono)	67 1/2	67 1/4	67 1/4
SANTOS			
Kava «Santos Ds» (kruzeirov za 10 kg)	1350. —	1386. —	1400. —

Na mednarodnih trgih s surovinami je bilo pretekli teden precej živahno. Stevilnim surovinam se je cena dvignila, četudi ne veliko: cinka, živeznemu sred- b, sladkorju, kavi in kakavu, nekoliko bombažu, volni in žitu ter koruzi; kavčuk je znatno nazadovol, baker in svinec pa sta ostala na isti ravni kot prejšnji teden.

KOVINE

Cena bakra je ostala na londonski borzi neizpremenjena. Poraba te kovine v Veliki Britaniji je v prvih sedmih mesecih tega leta dosegla 385.224 ton, kar pomeni 3383 ton več kakor v istem času lani. Cin je na londonskem trgu napredoval. Poraba čina je letos v Veliki Britaniji nazadovol, saj je v razdobju januar-julij 1963 znašala komaj 12.857 ton, to se pravi 641 ton manj kot v istem razdobju preteklega leta. Svinec se je v Londonu obdržal na isti ravni kot prejšnji teden. V Veliki Britaniji je bilo v prvih sedmih mesecih letos razpečanih 225.751 ton svineca, to je 8400 ton več kakor v preteklem letu. V Združenih ameriških državah so se zaloge svineca precej skrčile, saj znašajo le 95.699 ton; tako pičle niso bile že od leta 1957.

TECAJI (6. septembra; v o- klepaju so označeni tečaji prejšnjega tedna). LONDON (funt šterling za tono 1016 kg) baker je proti takojšnji izročitvi ohranil prejšnji tečaj 234 1/4; cin proti takojšnji izročitvi 920 (917); svinec 67 3/8 (67 7/8); cink 76 3/8 (77 5/8). NEW YORK (stotinka dolarja za funt): baker je v I. terminu 29.70 (29.60); svinec New York 11.50 (11.55); cink Saint-Louis 12.50 (12.905); aluminij v lingotih neizpremenjeno pri 22 1/2; antimon Laredo (dolar za tono) je ostal pri 32 1/2; lito železo 63.11 (63.33); Buffalo neizpremenjen pri 63 1/2; živo srebro v steklenici komaj 76 funtov) 183—186 (182—185).

KAVČUK

Kava kavčuku je padla skora na vseh mednarodnih trgih. Indonezijska vlada je sprejela primerne ukrepe, da bi spodbudila izvoz naravnega gumija; to je povzročilo znatno povečanje razpoložljivih količin kavčuka prav v trenutku, ko je konkurenca na drugih trgih postala nevarna. Neka ameriška družba je prišla razpečevati sintetični kavčuk po nižji ceni. Prodaja strateških zalog se nadaljuje: Velika Britanija je prodala 710 ton naravnega gumija, vsega ji preostaja še 6440 ton.

Trenutno se naravni gumij prodaja le od sintetičnega. TECAJI. London (penij za funt) vrsta R.S.S. proti takojšnji izročitvi 19/8 — 19 1/4 (19 13/16 — 19 7/8); Singapur (penij za funt) 64 1/2 — 64 3/4 (66 7/8 — 67 1/8). New York (stotinka dolarja za funt) 23.45 (24.00).

ZIVILA

Cena sladkorju narasča tako na londonskem kot na newyorškem trgu. Nekateri trgovci na debelo se boje, da se letos ne bodo mogli preskrbeti z zadostnimi količinami sladkorja. Cena kavi se je v New Yorku le malo spremenila. Ameriški uvoze surove kave se je v juliju dvignil za 16.6 odstot. Kakao je na newyorškem trgu precej napredoval. Na trgu za terminsko prodajo v Parizu so v avgustu razpečali 8790 ton kakava, medtem ko so ga razpečali v juliju lani kar 15.210 ton.

TECAJI. New York (stotinka dolarja za funt): kakao proti izročitvi v septembru 22.70 (21.90); kava v pogodbi «B» proti izročitvi v septembru 33.00 (32.80); sladkor proti takojšnji izročitvi 7.30 (6.50).

VIAKNA

Ameriško ministrstvo za poljedelstvo meni, da bo letošnji pridelek bombaža znašal 14 milijonov 310.000 bal (lanski 14 milijonov 867.000 bal). Cena bombaža je na vseh trgih ostala v glavnem na isti ravni kot prejšnji teden. Avstralske dražbe za volno so živahne; na dražbah v Melbourne, New Castleju, Goulburnu in Fremantleu bodo v prihodnjih dneh razpečali nekako 155 tisoč bal. Cena žlahtnih vrstam volne je narasla za 2.50 odstot.

TECAJI. New York (stotinka dolarja za funt): bombaž proti takojšnji izročitvi neizpremenjeno pri 35.00; volna suint proti takojšnji izročitvi 133.8 (132); vrsta tops proti takojšnji izročitvi 170 (169.5). LONDON: volna vrste 64'S (penij za funt) 118.1 (116.4); juta vrste First marks (funt šterling za tono) 105 (106). Sao Paulo: bombaž v državni pogodbi št. 5 (v kruzejih za kg) proti takojšnji izročitvi 47.50 (46.00). Antwerpen: volna avstralskega tipa (v belgijskih frankih za kg) 158 (158.25). Roubaix: volna 15.20 (15.10).

ZITARICE

Cene žitaricam so se na mednarodnih trgih s surovinami nekoliko dvignile. Chicago (stotinka dolarja za bušel): žito proti izročitvi v septembru 182 (176 7/8); koruza proti izročitvi v septembru 125 5/8 (125 1/8).

KONSERVIRANA ŽIVILA

MILAN. — Dvakrat koncentrirana paradiznikova mezza v skatlah po 5 kg 180 do 180 lir za kg, v skatlah po 1/2 kg 200 do 205, trikrat koncentrirana paradiznikova mezza v skatlah po 5 kg 180 do 200, v skatlah po 1/2 kg 210—220, v tubah po 200 gr 65—75 lir tuba, olupljeni paradizniki v skatlah po 1200 gr 130 do 150 lir skatla, grah v skatlah po 1 kg 160—180, po 1/2 kg 175 do 185, droben fižol v skatlah po 1 kg in 1/2 kg 240—260, zelene oijke 440—460, gobe v oljčnem olju 2500—2800, čebulice v kislu 250—270, kumarce v kislu 310—340, paprika v kislu 220 do 240, marmelada boljnih vrst v skatlah po 5 kg 220 do 230, breskve v sirupu 250 do 270, marelice 270 do 300, češnje 260 do 280; tuna v oljčnem olju v skatlah po 10 in 5 kg 1000 do 1150, tunina 630 do 680, sardine v oljčnem olju v skatlah po 780 gr 450 do 500 lir.

VINO

MILAN. — Raboso 570-580 lir za stop/stot, Merlot 540-560, Cabernet 580-600, bela navadna furlianska vina 520-530, finejša 580-600, Barbera 12-13 stop. 9000 do 9600 lir hl, Freisa extra 11-12.000, belj moškat 15-16.000, navadno rdeče namizno vino 10-11 stop. 580-600 lir stop/stot, belo 730-780, Riesling 10-12.000 lir hl, klasični toskanski Chianti 11-12 stop. 800-850, 12 stop. 850-900, rdeča toskanska vina 10-11 stop. 650-700, bela 10-11 stop. 650-700 lir za stop/stot.

GRADIVO

MILAN. — Polna opeka tipa Milan 6x11x23 cm 14.500-15.500 lir za 1000 kosov, navadna opeka 5,75x10,5x22 cm 12.500-13.500, votliaki 8x12x24 cm 16.500-19.000, 4,5x10x30 cm 17.500-20.000, gasecno apno 850-1000 lir za stot, belo apno 750-1000, cement tipa 330 1045-1075 lir za stot, cement tipa 600 1030-1060, tipa 600 890-920, tipa 600 880-910, mavec 900-1000, pesek 1800-1500 lir za kub. meter, pesek iz Ticina 1500-1600, mivka 1200-1400 lir za kub. meter.

SUROVE KOZE

VIDEM. — Cene veljajo za kg, od zbiralca do grosista. Kravje in volje z glavno parkirje čez 30 kg 190, do 30 kg 200, teleta 655, žrebeta do 12 kg 315, konji 225, mule 130, osli 100 lir za kilogram.

LES

TURIN. — Cene veljajo za kub. meter, f.c.o Turin, prometni davek in carina vsteta. Smreke: I. 61-64.000, II. 49-53.000, III. 44-48.000, IV. 35-40.000, I. 41-42.000, II. 35.000 do 36.000, les krajših mer 2 1/2 cm 34-35.000, 3 cm 34-35.000, akacijev les 30-34.000, kostanjev les 34-38.000, češnjevi 34-38.000, bukov les 38-40.000 lir za kub. meter.

Sadje in zelenjava na tržaškem trgu

Kupčije na tržaškem trgu niso v teh dneh preveč ugodne. Slabo vreme otežkuje kmetje pri nabiranju zelenjave, kar vpliva na manjšo razpoložljivost blaga na trgu. Sorazmerno s tem so tudi cene poskočile. Navajamo cene za kg blaga, prodaje na debelo (v oklepaju prodaja na drobno). Pesa 60-180 (100-260), zelje 30-80 (60-120), kumarce 50-80 (100-160), čebula 40-80 (80-100), fižol v stročju 70-120 (140-220), solata 100-250 (200-500), melanzane 70-120 (100-240), krompir 22-46 (36-78), paprika 50-140 (90-200), paradizniki 40-120 (80-220), radič 50-500 (100-800), bučice 50-200 (90-300), pomaranče 280-350 (600), limone 150-250 (290-360), fige 70-80 (120-160), jabolka 150-220 (60-220), breskve 50-120 (100-200), češnje 25-50 (48-120), grozdje 35-130 (88-200) lir za kg.

AVTOPREVOZNIŠKO PODJETJE

A. POŽAR

TRST — VIA BOCCACCIO, 3
Tel. 28-373

Prevezujemo vsakovrstne prevoze za tu in inozemstvo. — Po-
strežba hitra. — Cene ugodne.

URARNA IN ZLATARNA MIKOLJ KAREL

TRST
Campo S. Giacomo 3, tel. 95-881
Ure najboljših znanih velika
izbirna zlatih okra-
škov za vse prilike

„GOSPODARSTVO“

Izhaja trikrat mesečno. Uredništvo
in uprava: Trst, Ulica Geppa 9, tel.
28-353. Cena: posamezna številka
lir 35.—, za Jugoslavijo din 25.—
Naročnina: letna 1000 lir, polletna
500 lir. Pošt. tek. račun «Gospo-
darstvo» št. 11-9396. Za Jugoslavijo
letna 900 din, polletna 450 din. Na-
roča se pri ADIT, Državna založba
Slovenije, Ljubljana, Stritarjeva ul.
3/1, tek. rač. 6024-6036. Za ostalo
inozemstvo 3 dolarje letno. Cene
oglasov: za vsak m/m višine v širini
enega stolpca 50 lir. Odgovorni
urednik: dr. Lojze Berce. Založnik:
Založba «Gospodarstvo»
Tiskarna Založništva trža-
škega tiska (ZTT) — Trst

Vestnik KMEČKE ZVEZE

Vinogradnik pred trgatvijo

Kaže, da bo letos precej do-
bra vinska letina, ker sta trta
in njen plod zdrava. V upanju,
da ne bo kake težke ujme, lah-
ko pričakujemo kakovosten pri-
delek. V vinogradu ima do trga-
tve le priroda svoj posel, o-
stanejo opravila, ki bodo po trga-
tvi sledila v kleti.

Kletarstvo je resna in važna
vinogradniška zadeva. Ako ga
zanemarjamo, se to na vin-
skem pridelku maščuje. Pravil-
no kletarjenje pomeni negova-
ti vino tako, da že v samem
začetku preprečimo vsak pojav
napake ali bolezni.

Izkušnje z naših osmih zad-
nje in prejšnjih vinskih letin
so pokazale, da imamo pri nas
razen dobrih tudi slabe kletarje
— takšne, ki se premalo zani-
maj, da bi potrošnikom po-
stregli s čim boljšo kapljico.

Le